

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Frede
Jensen
Omkring
„Frederik-
familien“

OMKRING
„FREDERIKFAMILIEN“

AF
FREDE JENSEN

OMKRING
„FREDERIKFAMILIEN“

AF
FREDE JENSEN

FORORD

Til Brug for sin Møens Historie anmodede Bojsen i sin Tid forskellige Folk af Møens mere kendte Slægter om at samle, hvad de mente af Interesse om deres Slægt. Saaledes fik ogsaa min Moder i 1899 en Anmodning om, at hun eller nogen af hendes Børn vilde tage sig deraf for vor Slægts Vedkommende. Jeg paatog mig da at gøre Forsøget med at samle, hvad der da kunde samles, mest efter Overlevering fra de ældre. Bl. a. fra Hemming Hemmingsen, Stubberup, fik jeg mange Slægtsoplysninger.

Hvad jeg fik samlet, overlod jeg nogle Aar efter til Bojsen, som meddelte, at det nu foreløbig var henlagt til Arkivet. Bojsen naaede ikke saa langt, saa han fik bearbejdet det Tidsrum, hvor særlig dette Materiale hørte til, og nu ligger det rimeligvis tiligemed andet lignende for lange Tider begravet paa Møens Museum.

Ved Hundredaaret for Faders Fødsel (1935) kom jeg ind paa, at det muligt havde Interesse for i hvert Fald en Del af Slægtens Medlemmer, at der gaves en nærmere Udformning af dette tidligere Materiale, endnu medens Overleveringerne var i Minde, og saa faa det publiceret for Slægten. Et Par af mine Brødre, Sofus og Erik, var villige til at bekoste Trykning og Udsendelse.

For at kontrollere og eventuelt supplere de tidligere Overleveringer angaaende Slægtskabsforholdene bestemte jeg mig for at tage Kirkebøgerne til

Hjælp. Men Arbejdet dermed blev noget større end ventet, da der ved Undersøgelserne af disse dukkede saa meget nyt op, saa der er gaaet nogle Aar, inden jeg er blevet færdig.

Det var jo nærmest min Tanke at gøre Rede for „Frederikfamilien“, Efterkommere af Fr. Hemmingen, senere kunde jeg dog ikke nægte mig Fornøjelsen af at gaa noget længere tilbage, saa langt som jeg kunde finde nogenlunde sikker Bund for det i Kirkebøgerne. Jeg er derved kommet tilbage, saa Begyndelsen til dette er sket med Fr. Hemmingsens Bedsteforældre; i et enkelt Tilfælde har jeg dog et Par Led længer tilbage. Jeg har medtaget saa meget af Slægternes Sideskud, som jeg mente kunde have Interesse for Vurdering og mulig videre Efterforskning af Slægten. Derefter har det været mit Hovedformaal saa vidt muligt at gøre Rede for alle Fr. Hemmingsens mange Børnebørn. For Børnebørnsbørnene har jeg kun kortelig angivet, hvor en Del er at finde. Længere har jeg af Hensyn til Arbejdets Gennemførelse ikke turdet vove mig ud.

Saa maa jeg gøre en Undskyldning for, at jeg har behandlet den Del af Slægten, der ligger mig nærmest (Fader og Farfader), noget mere end den mig noget mere fjerntliggende, for hvilken det nærmest kun er blevet et Slægtsregister, men haaber jeg desuagtet, at dette Rids af Slægten kan have Interesse for en Del af de fjernere Slægtninge, som saa, om Lysten er dertil, kan udbygge det nærmere for deres Slægtsliniens Vedkommende.

„L i n d e b o“, Testrup, Efteraaret 1937.

Frede Jensen.

„Frederikfamilien“ blev Efterkommere af Frederik Hemmingsen, Raabymagle, kaldt af de gamle. Om det var, fordi Frederiknavnet var forholdsvis sjældent blandt Bønder, eller fordi disse Fr. Hemmingsens Efterkommere var ret talrige, eller fordi saa mange af Slægten var Gaardmandsfolk og vistnok forholdsvis ansete, at Slægten fik sit særlige Familienavn, véd jeg intet om, men maaske det var af alle disse tre Grunde tilsammen.

Frederik Hemmingsens Fader hed Hemming Seje, og jeg vil derfor begynde med en Omtale af:

SEJENAVNET OG SEJESLÆGTEN.

I Fr. Bojsens „Af Møens Historie“, IV Bind, Side 150 og tidligere Sider, nævnes: 1684 var Abraham Jakobsen Forvalter eller rettere vel Bestyrer under Baron Gyldenkrone af Møens Land. Senere hen bliver disse Forvaltere til „Amtsforvaltere“.

Som hans Fuldmægtig angives Christoffer Seye. Bojsen bemærker i denne Anledning om Navnet Seye: „Dette ejendommelige Navn Seye, som endnu bruges paa Møn, kan spores helt tilbage til Middelalderen.“

Bojsen nævner ikke noget om, hvem der saa langt tilbage har været Bærere af dette Navn. Rene Almuefolk har det næppe været, men har det været blandt disse, maa det i hvert Fald have været blandt de fremmeligste deraf, eftersom der har været Overleveringer om Navnet. At det endnu bruges

paa Møen, har Bojsen vel næppe Ret i. Jeg har ikke i min Tid set eller hørt nogen bruge dette Navn.

Paa Vestmøen er Bærere af Navnet Scheye, men dette er dog næppe en Omskrivning af Seye. Ikke heller har jeg udover den foran nævnte Christoffer Seye fundet Seye- eller Sejenavnet hos andre af de i „Af Møens Historie“ nævnte Personer, hverken af de noget højere staaende eller de ved flere Lejligheder nævnte ret talrige Navne paa Bønder.

Jeg tænkte mig derfor, at der nok kun havde været ret faa Bærere af Navnet, og at der af den Grund muligt var nogen Forbindelse og ret nært Slægtskab mellem Christoffer Seye og Frederik Hemmingsens Fader Hemming Seje.

Stor blev derfor min Forbavselse, da det i Magleby Kirkebøger fra det 18. Aarhundrede ligefrem vrimlede med Sejere. Ved en løselig Gennemgang af Kirkebøgerne er jeg blandt andre stødt paa følgende:

1725 er der død en Hans Seyes Søn i Sømarke.

1726 er der død en Niels Seyes Søn i Sømarke.

1729 er der død en Hans Seye i Budsemark.

1729 har Hans Seye i Magleby faaet døbt en Søn.

1733 er der død en Jens Hansen Seye i Stubberup.

1733 er der død en Hemming Seye i Mandemark.

1734 er der død en Hans Pedersen Seye i Sømark.

1736 er der død en Hans Seyes Kone i Stubberup.

1740 har en P. Hansen Seje været Forlover ved et Bryllup i Budsene.

1757 er gift en Just Pedersen Seje i Sømark.

1760 er gift en Mette Pedersdatter Seje i Sømark med Mads Christian Skou af Nørreby, en Lars Hansen Seje i Raaby har været Forlover.

1760 har en P. Hansen Seje i Sømarnk faaet døbt en Søn.

1800 er der død en Husmand Peder Seye i Sømarnk.

Af alle disse Sejere synes kun faa at have haft nogen Forbindelse med Hemming Sejers nærmeste Slægt. Hemming Seye, der døde i Mandemark 1733 (78 Aar gl.) er dog sikkert den yngre Hemming Sejers Morfar. En Hans Seyes (nok Hans Petersen Seye, der døde i 1734) Kone i Sømarnk har været med ved Barne-daab hos Hemming Sejers Forældre, og endelig har senere en Peder Hansen Seje i Sømarnk og Lars Hansen Seje i Raaby, der nok er Brødre og Sønner af Hans Pedersen Seye, jævnlig været med ved Barne-daab hos Hemming Seje og 2 af dennes Brødre, men dette sidste kan komme af, at disse 2 af Hemming Sejers Brødre rimeligvis er gifte med 2 Søstre til P. Hansen og L. Hansen Seje, idet disses Koner er født Hansdatter og er fra Sømarnk.

Sejerne synes nærmest kun at høre Magleby Sogn til. I Borre Kirkebog for det samme Tidsrum har jeg foruden Lars Hansen Seje kun fundet en Seje-familie til, og om denne oplyses i Kirkebogen ved Konens Død, at hun fik „Almisse“ af Magleby Sogn, saa det maa ogsaa være en fra Magleby indvandret Familie. I Elmelunde Kirkebog er truffet en enkelt Seje, Morten Seje, i 1789.

Det kan synes ejendommeligt, at et saa udbredt Familienavn som Seje er helt forsvundet.

I Magleby Kirkebøger for denne Periode (det 18. Aarh.) har jeg fundet andre Særnavne som f. Eks.: Frimand, Bagge, Bilde (Bille), Butte (Budde), Schou, Kuld, Raa og Saxe, men de er meget sjældne, kun Frimand træffes jævnlig. Nogle af disse Navne som

Frimand, Bille og Schou (Skov) er jo endnu i Brug, og de andres Brug ligger jo ikke længer tilbage, end at jeg i min Barndom har hørt dem anvende, men i Reglen ildesete af deres Bærere, idet de betragtedes som Øgenavne, men de har dog alle overlevet det tidligere saa udbredte Sejenavn.

Bojsen nævner i „Stege Bys Bog“, at „der forekommer en Mængde mærkelige Tilnavne, flest i det 15. Aarhundrede; senere begynder man at skamme sig for Tilnavnene, og Navne paa -søn tager Overhaand. I Slutningen af Perioden (ca. 1600) begynder de fornemste at optage Endelsen -sen.“

Bojsen nævner af disse i Stege forsvundne Navne over Hundrede; blandt disse findes af de foran nævnte Navne fra Magleby Kirkebøger kun Navnene Budde og Bagge.

Det er vel af samme Aarsag som for Stegenavnenes Vedkommende tidligere, at ogsaa Tilnavnene ude paa Landet forsvinder. Det er ikke fint med saadanne, og det har Sejerne ikke heller i Længden kunnet staa for, og har de maaske vel lidt noget mere af „hønnet Ambition“ end Bærerne af de andre Tilnavne, saa de af den Grund først har sluppet dette.

Sejenavnet er i Almindelighed forsvundet omkring 1800. Fr. Hemmingsen har benyttet Navnet ved sine 2 første Børns Daab, men siden nævnes det ikke. For Faderen, Hemming Seje, bliver det snart brugt, snart ikke. Hemming Seje staar i Kirkebøgerne indført snart som Hemming Rasmussen, snart som Hemming Rasmussen Seje og snart som Hemming Seje, og ligesaa med Brødrene med Undtagelse af den ene, Holger Rasmussen, som aldrig

benytter Sejenavnet, men han har vist ogsaa haft særlig „fine“ Fornemmelser, hvad jeg senere skal komme til.

I første Halvdel af det attende Aarhundrede er i Kirkebøgerne Navnet stavet Seye med y, som Bojsen har for Christoffer Seye, senere gaar Stave-maaden ved Indførslerne over til Seje med j.

Hemming Sejers Forældre er: Rasmus Hansen Seye og Christine Cathrine Hemmingsdatter Seye.

Ved Christine Cathrine Hemmingsdatters Begravelse er hun indført i Kirkebogen som Catherine Kirstine, men det første Navn er rimeligvis det rigtige, da hun ved en Barnedaab hos en anden Familie ogsaa er indført under dette. Hun blev begravet 25. Maj 1774 81 Aar gl. og skal altsaa være født i 1693. Hun anføres ved Brylluppet 20. Februar 1711 som værende fra Mandemark og er sikkert en Datter af den Hemming Seye i Mandemark, der døde i 1733 (78 Aar gl.), og som antagelig er Søn af en Jørgen Seye i Budsemark.

Rasmus Seye ses at have været Tjener hos Forvalter Siegn. Hans Pedersen. Denne Hans Pedersen angiver Bojsen som Sagfører ca. 1680 og omtaler ham senere jævnlig; han nævnes som Forvalter (der en Stund fungerede som Amtmand) ca. 1697, og senere skriver Bojsen om ham bl. a., „at han øjensynlig har været en brav, stilsfærdig Mand, der troligt varetog sit Hverv som Bondens Forsvarer“. Han blev forøvrigt anden Gang gift med en Steddatter af den bekendte Præst Morten Reenberg.

Hvor Rasmus Hansen Seye ellers stammer fra, har jeg ikke søgt nærmere oplyst. Han er ifølge Kirkebogen begravet 20. Novbr. 1736 i sit 61. Aar og

skal altsaa være født i 1676. Han kan altsaa ikke være en Søn af den Fuldmægtig Christoffer Seye, som Bojsen nævner i 1684, da han i saa Fald maatte have heddet Christoffersen, og til at være Sønesøn er der nok for lidt Forskel i Alder. Han er rimeligvis nok af Bondeæt og nok stammende fra Magleby Sogn, men han synes dog at have indtaget noget af en Særstilling blandt Bønderne eller at have lidt af nogen „honnet Ambition“. Muligt dog dette noget kan skyldes hans Ophold hos Forvalter Hans Pedersen, sandsynligt, at det heller ikke var en almindelig Bondegaard, han kom til.

Han ses at have haft Gaard i Mandemark; muligt dette har været Svigerfaderens Gaard, og saa har vi antagelig en Forklaring paa hans Optræden.

Min Brodersøn, cand. mag. Ottar Jensen fra Raaby, har i sin Stednavneforskning i en Markbog fra 1682 for Mandemark fundet, efter at de andre Bønders Jorder i de brugelige 3 Vange var oprensede: „Følger nu, al Hemming Jørgen (sen) Seyes Jorder indlukket fra de andre Bymænds Jorder for sig selv og saas hvert Aar.“

Her træffer vi rimeligvis paa Resterne af, som Bojsen siger i „Af Møens Historie“, Bind VII, Side 98, „den Spire til en Hovedgaard, der i Middelalderen kaldes Pølsegaard“.

Bojsen siger ganske vist, at Major Lytzow, der kom til Møen med Hestgarden i 1685, byggede en Bolig i Mandemark i 2 Etager med 63 Fag Vinduer, og at Lytzow nok har bygget denne paa Pølsegaards Jorder og benyttet denne Gaard.

Muligt kan Bojsen her med sin Gisning have taget fejl. Muligt kan Lytzow ogsaa have bygget paa

noget af Gaardens Jorder og ladet Hemming Seje beholde Resten. Muligt kan han ogsaa have fordrevet Hemming Seye fra Gaarden. Garden havde jo meget paa sin Samvittighed. Hemming Seye kan jo saa efter Gardens Forflyttelse være kommet tilbage igen. Muligt den ogsaa først er kommet tilbage til Slægten igen ved Forvalter Hans Pedersens Medvirking, da en af Hemg. Seyes Døtre i 1711 giftes med hans Tjener Rasmus Hansen Seye.

Ottar Jensen har paa et Kort, udfærdiget 1798 til Brug for Udskiftningen, fundet de samme Arealer, som Hemming Jørgen Seye har haft i 1682, i Rasmus Seyes Sønneson, Frederik Holgersens Væрге og da ligeledes som særligt udskilt fra de øvrige Bøndergaarde.

Ved nærmere Eftersyn af dette Kort ses, at de Arealer, som der her har været Tale om, er det meste af den nuværende „Holgermark“ under Klintholm tilligemed et Stykke af den øst for liggende Avling, det højtliggende Terræn syd for Mosen „Bundløse“. Ejendommeligt nok bærer dette Jordstykke paa Kortet Navnet „Pølsehave“.

Der er derfor næppe Tvivl om, at den Gaard, som Hemming Jørgen Seye (skrives i Reglen kun Hemming Seye) havde i 1682, er den samme, som Svigersønnen Rasmus Seye, og dennes Søn Holger Rasmussen og Sønneson Frederik Holgersen fik, og er Levningerne af „Pøsegaarden“.

Denne Gaard har vel næppe i den Tid i Størrelse adskilt sig synderligt fra de andre Gaarde i Byen; den synes ved Udskiftningen at have haft et Tilliggende af 36 Tdr. Land plus Udlodder 13 Tdr. Land, men dette, at Hovedlodden laa samlet for sig selv fri

for Fællesskabets Besværligheder og ikke i alle de Mængder af Stykker, som de andre Gaarde havde indfiltrede i hinanden, har jo givet den et stort Plus fremfor de almindelige Bøndergaarde, og naar den saa tilmed synes at have haft andre Græsningsarealer, idet Vængerne, som der anføres for 1682, er saaede hvert Aar, saa har den haft en meget betydelig Fortrinsstilling fremfor de almindelige Bøndergaarde, og dette kan i nogen Grad have præget Folkene og ogsaa have været medvirkende til, at deres Optræden ikke helt falder i Traad med andre Bønders.

Ved sine Børns Navngivning gaar Rasmus Hansen Seye langt udenfor almindelig Bondeskik, og Fadderskabene ved Børnenes Daab overgik ogsaa langt almindelige Bønders.

Det var jo Datidens Bondeskik, at de nærmeste, Bedsteforældre o. s. v., skulde opkaldes. Denne Skik har Rasmus Seye ikke alene kun delvis fulgt, Sønerne Jørgen og Hemming er opkaldt efter henholdsvis Svigerfaderens Fader og Svigerfaderen. Derimod er ingen Sønner opkaldte efter hans egen Fader, der jo maa have heddet Hans. Derimod har han givet sine fleste Sønner Navne, der den Gang sjældent brugtes blandt Bønder. Hans Søn Nr. 2 faar Navnene Frederik Christian, vore Kongers Navne og to i de Tider sjældne Navne, og sjældent var det ogsaa, at Bønder gav en Søn to Fornavne. Jeg har i Bojsens „Af Møens Historie“ først lige i Slutningen af det attende Aarhundrede set to Mænd af Navnet Frederik. I Magleby Kirkebog er jeg for 1715 stødt paa Navnet paa en Soldat Johan Frederik Frederiksen Blom, og ellers har jeg indtil omkring Midten af det Aarhun-

drede kun set det hos Efterkommere af Rasmus Seye. Man træffer i „Af Møens Historie“ ret jævnlig paa Navnet Fikke, som Bojsen angiver for en Omskrivning af Frederik, men selve Navnet Frederik træffes som nævnt meget sent, og det er rimeligvis R. Hansen Seye, der har ført det ud i sin Slægt. Christian var næsten lige saa sjældent.

To andre af Sønnerne faar Navnene Holger og Ebbe. Navne, der ogsaa blandt møenske Bønder har været yderst sjældne, og rimeligvis heller ikke før har været brugt i Slægten. To af Døtrene bliver indførte i Kirkebogen som Margareta og Anna Catarina og ikke som almindeligt brugeligt Margrethe og Anna Cathrine.

Forøvrigt er det interessant at se, hvor Navnenes Skrivemaade kan forandres og Navne ændres. Vi ser, at Seye er blevet til Seje, men en mere ejendommelig Navneforandring eller Forandring i Skrivemaade kan findes i Magleby Kirkebøger. Navnet Ingeborg staves i det attende Aarhundrede jævnligt Ingeborre. Dette er analogt med Byen Borg (Østerborgh), der er blevet til Borre. I gammel møensk Udtale siges ikke Borre, men Bor, ligesom Ingeborg udtales Ingebor, altsaa g'et udtales ikke. Hvordan re er kommet til i gammeldags Skrivemaade og senere bibeholdt i Borre, tør jeg ikke gøre mig klog paa, men Ingeborre er da atter blevet til Ingeborg, og det er jo egentlig at haabe, at Borre ogsaa atter kunde faa sit gamle Navn og blive til Borg.

Naa, det var en Sidebemærkning, tilbage til Rasmus Seje. Om hans Fadderskaber ved Børnenes Daab, saa har f. Eks. ved Frederik Christians Daab blandt Fadderne været: Fændrik Krag, Mandemark,

Mons. Conrad Hetlund, Mads Møllers Kone i Øster Mølle, Jens Høy og Willum Hansen, begge af Hovedskov.

Ved Datteren Margaretas Daab: Jens Høys Kone fra Hovedskov bar Barnet, og Faddere bl. a.: Mons. Conrad Ratchen og Fuldmægtigen fra Amtsstuen Mons. Peder Pedersen, begge af Stege, Mads Møllers Kone og Jomfru Printzfelt i Præstegaarden.

En Fændrik var jo militær Befalingsmand, Mons. Conrad Hetlund maa jo have været noget af en Standsperson, naar han tituleres Mons. (Monsieur, Herre) og er rimeligvis fra Stege, og Mølleren, særlig Mølleren fra Østre Mølle (Klitemøllen) var nok en af Sognets første. Møllere rangerede jo betydeligt over Bønder; endog i mine Forældres Tid var det noget stort at være Møller. Jens Høy og Willum Hansen fra Hovedskov har nok hørt til de første blandt Bønderne. Hovedskovgaardene var sikkert den Gang som nu store Gaarde. Mons. Conrad Ratchen hører sikkert til Standspersonerne i Stege, ligesom Fuldmægtigen paa Amtsstuen, og Jomfruen i Præstegaarden vel nok ogsaa er noget af en Rangsperson paa Landet.

Bojsen nævner Bind VI, Side 140, en Mathias Ratken som Baron Gyldenkrones Forvalter i 1666. I Bind IX, Siderne 10, 12 og 14, nævnes for 1724 en Forvalter for Møn, P. Ratken, hvis Enke 1726 bliver Steges første Postmester, og i 1743 en Degn Ratkens Enke og i 1753 en Ratkens Enke som Oberstinde. Den Conrad Ratken, der har været med ved Barnedaab hos R. Seye, hører sikkert til denne Familie, trods den noget ændrede Stavemaade af Navnet, og er sikkert den samme Conrad Ratken,

som Bojsen forskellige Steder i Bind VII senere nævner som Degn i Borre, og hvis Broder nævnes som Forvalter, og skulde altsaa være Broder til Forvalter P. Ratken, og det er antagelig hans Enke, der 1743 nævnes som Degn Ratkens Enke, der da efter hans Død 1740 er flyttet til Stege. Forøvrigt fremgaar det af andre Bemærkninger hos Bojsen, at bemeldte Conrad Ratken til Slut var blevet ret forfalden til Drik, saa han maatte have „Substitut“ til Hjælp i Skolen.

Forbindelsen med disse Folk fra Stege og ogsaa med Hovedskovfolkene kan maaske stamme fra hans Tjenertid hos Forvalter Hans Pedersen, og maaske har han ved sine Barnedaab villet vigte sig med disse Bekendtskaber, men det er dog vel sandsynligst, at disse Mennesker ikke stadig vilde vedligeholde Forbindelsen med Rasmus Seye, hvis han ikke havde været noget ud over Bøndernes Jævnmaal.

Rasmus Seye havde mange Børn; jeg har i Kirkebogen fundet følgende:

Margrethe, døbt 5. Decbr. 1711.

Maren, døbt 22. Oktober 1714.

Jørgen, døbt 4. Decbr. 1716.

Frederik, Christian, døbt i Foraaret 1719.

Margareta, døbt 9. Februar 1721.

Holger, døbt 17. Februar 1723.

Lavrits og Anna Catarina, døbt 2. Februar 1724.

Hemming, døbt 15. Januar 1727.

Laurits, døbt 16. Februar 1729.

Kirstine, døbt 30. Oktober 1731.

Ebbe, døbt 9. Februar 1734.

Laurits, døbt 1. November 1735.

Af disse 13 Børn har jeg fundet de to første Laurits'er og Ebbe døde som Børn. Den første Margrethe er rimeligvis ogsaa død tidligt og Margareta saa opkaldt efter hende.

Kirstine har været med ved Barnedaab hos Søsteren Maren i 1753 og vistnok hos Broderen Frederik i 1754, men jeg har ellers ikke kunnet finde noget om hende. Den sidste Laurits har jeg heller ikke truffet noget om, saa han er nok enten død ret tidligt eller flyttet fra Sognet. Af de andre er:

Maren er 27. Novb. 1739 blevet trolovet med Jens Hansen af Budsemærk (Bryllupsdagen har jeg ikke faaet noteret). Ved sin Død 15. Decbr. 1747 skrives han som Jens Hansen Seje og som Gaardmand. De har faaet 6 Børn, men antagelig er de med Undtagelse af Sidse, født i 1739, Rasmus, født i 1744, og Hans, født i 1746, døde som smaa. Efter Jens Hansens Død giftede Maren Rasmusdatter sig igen 2. April 1748 med Peder Rasmussen fra Magleby, nogle Steder i Kirkebogen kaldes han Peder Rasmussen Bruun. De har faaet i hvert Fald 4 Børn, hvoraf 3 er døde som smaa. Maaske en Søn, Laurs, født i 1753, er blevet voksen.

Jørgen er blevet gift 8. Januar 1740 med Gertrud Hansdatter, Sømark. De har faaet en ret talrig Børneflokk: 1740 Maren, 1742 Karen, 1744 Hans, 1746 Anna, 1749 Maren, 1750 Rasmus, 1753 Mette, 1755 Jens og 1758 Frederik Christian. De første Aar boede Jørgen Seje i Sømark, rimeligvis hele Tiden som Indsiddet, maaske hos Svigerforældrene. Da Datteren Anna blev døbt i 1746, skrives han fra Mandemærk og har da rimeligvis faaet Gaard dør. Børnenes videre Skæbne har jeg ikke eftersøgt. Jørgen Seje er begravet 26. Juli 1791.

Frederik Christian, i Kirkebøgerne senere kun kaldet Frederik Rasmussen Seje, blev gift 6. Juli 1740 med Kirsten Hansdatter, Sømarnk, nok Søster til Jørgen Sejens Kone.

Deres første Barn er ogsaa født i Sømarnk, men derefter er ogsaa de flyttet til Mandemark og har faaet Gaard dør. Skønt yngre end Broderen Jørgen synes han at have været Overhovedet i Familien, idet han træffes som Forlover for Søsteren Margareta i 1746 og Broderen Hemming i 1755. Han har haft 8 Børn, hvoraf 2 Dreng og 1 Pige døde som smaa, og den yngste Søn Frederik, rimeligvis født i 1758, døde i 1781. Af de andre er Rasmus født 1741, død 23. Juni 1818, Hans født i 1745, død 16. April 1821. De har begge haft Gaarde i Sømarnk. Christian, født i 1754, døde 9. Februar 1822 som Aftægtsmand i Mandemark og har nok haft Gaard dør. Hemming, født i 1756, død 9. Decbr. 1821, var nok ogsaa Gaardmand i Mandemark. Ved Udskiftningen har en Hemming Frederiksen haft en Gaard dør.

Fr. Rasmussen Seje døde tidligt, kun 38½ Aar gl., og blev begravet 14. Sept. 1757. Hans Enke giftede sig igen 20. April 1759 med en Jeppe Jensen.

Margareta. 1746 er der gift en Margrethe Rasmusdatter med Hans Lauritzøn, og en af Forloverne er Fr. Rasmussen, Mandemark. Det er nok Rasmus Seyes Datter Margareta, der her er blevet gift, men hvor Brudgommen stammer fra, eller hvor de bosætter sig, har jeg intet kunnet finde om eller i det hele kunnet finde noget om dem siden i Magleby Kirkebog. De er rimeligvis bosat andet Steds.

Holger. Han skriver sig kun Holger Rasmussen. For ham har Sejenavnet ikke været fint nok. Han

blev gift 27. Maj 1750 med Anne Jeppesdatter, Enke efter Christen Nielsen, Mandemark. Hun var da ca. 30 Aar gl. Holger Rasmussen har sikkert faaet sine Forældres Gaard „Pøsegaarden“. Ved sit Bryllup er han i Kirkebogen, kun 27 Aar gl., indført som Tredingsfoged, en Stilling, som nok svarer til og muligt er den samme som den senere Sognefogedstilling, idet han ved sin Kones Død i 1772 skrives i Kirkebogen for Sogne- og Skov-Foged. Saa forstaar man lidt, hvorfor han endnu mere end Faderen „fører“ sig. Er Faderen gaaet udenfor Bondeskik med Børnenes Navne og med Fadderskab ved Børnenes Daab, saa gaar han endnu langt videre.

Hans Datter, født 1751, faar Navnet Ulrica Augusta, en Søn, 1755, kaldes Frideric Ludwig og endelig atter en Søn 1759 Ulric August.

Ved Ulrica Augustas Daab var af Faddere bl. a.: Skoleholder Sattrups Enke, Stine Holm af Lendemark, Jomfru Anna Catherine Hage af Stege, Skoleholder Bojsen af Mandemark, Forvalter Smith, Magleby, Peder Lytzows Kone Sidse i Borre.

Ved Frideric Ludwigs Daab bl. a.: Forvalterenke Madame Anne Cathrine Schmith, Jomfru Anna Catherine Hage, Dr. Mackeprang, Forvalterens Kone Md. Gydtmann, Md. Foersom, alle af Stege, Skoleholder Md. Rersløv af Magleby.

Endelig ved Ulric August's Daab var ikke mindre end 16 Faddere, deraf: Madame Marie Catherine Val, Mag. Alb. Aug. Koggercamp, Forv. Mathias Schmiths Kone (Benævnelsen noget utydelig i Kirkebogen), Byfoged Jørgensen, Herredsfoged Grum, Johannes Gydtmann, Jørgen Lund, alle af Stege, Mons. Stephan Engels Kone i Borre, Møller Christen Mad-

sens Kone, Øster Mølle, og Broderen Hemming Rasmussen Seje, Budsene.

Dette er Fadderskab, der kan vaske sig, ikke alene ved Antallet men ogsaa ved Anseelse. Ved disse 3 Børnedaab ikke mindre end fire forskellige Skoleholdere eller deres Enker eller Koner (P. Lytzwow var efter Bojsen Skoleholder i Borre). Anna Catherine Hage maa jo være af den bekendte Hageslægt, der allerede da var den førende Borgerslægt i Stege. Forvalter Smith, Magleby, er nok en Fejlskrivning. Der var da en Forvalter (Amtsforvalter) Schmith, og det er nok denne, men han maa have boet i Stege, han skal i den nærmeste Tid derefter være død, og det er nok hans Enke, der var med ved næste Barnedaab. Doktor Mackeprang var den første af de bekendte Distriktslæger af dette Navn. Ved Indførelsen af „Forvalterens Kone Md. Gydtmann“ er nok Fejl. Der var vistnok den Gang ingen Forvalter Gydtmann, derimod nævner Bojsen en tidligere Sagfører J. Jydtmann, der 1753 var Amtsstuefuldmægtig, og som er den samme Jydtmann, der senere ved det møenske Krongods' Salg i 1769 købte Aalebæk og deraf oprettede Aalebækgaard og Gods. Det er sikkert dennes Kone, der var med i 1755, og ham selv i 1759. Bogstaverne J og G benyttes jo i Flæng i gammel møensk Udtale, saa dette kan have bevirket et G i Kirkebogen i Stedet for J. Ved tredje Barnedaab Forvalter Mathias Schmiths Kone. Mathias Schmith var den Gang Amtsforvalter, og det er samme Mathias Schmith, der ogsaa ved Krongodsets Salg købte Nygaard og Sømark, det nuv. Liselund Gods. Altsaa to senere Godsejere har været repræsenterede eller deltaget ved Holger Rasmussens Børns Daab. Naar

hertil kommer baade Byfoged og Herredsfoged og Jørgen Lund, der ifl. Bojsen synes baade at have været Sagfører og „Organist“ i Stege, Distriktslæge o. s. v., saa har det meste af det fineste paa Øen været repræsenteret.

Ogsaa Stephan Engel, hvis Kone var med her, har hørt til Øens „Honoratiores“. Han er død i Borre 2. Sept. 1789 og benævnes da „Chirurgus“, og det bemærkes i Kirkebøgerne, at i de 50 Aar, han levede der, var han til megen Nytte. Han er nok Søn af den Jens Engel, der var Præst i Borre fra 1720—48. Stephan Engel blev i 1743 gift med Murer Knudsens Enke Ane Kirstine Hemmingsdatter fra Sømark, og har da en Tid boet her, idet de i 1745 har faaet døbt en Datter derfra. Senere er de da flyttet tilbage til Borre og haft Lægepraksis der, og efter Bemærkninger i Kirkebogen maa han have været meget skattet.

Forøvrigt er det ejendommeligt, at der i den Tid var Læge i Borre. Først i det sidste godt halve Aarhundrede har der jo atter været bosat Læger paa Østmøen. Ejendommeligt er det, at der i den Tid kunde leve en Læge paa Landet paa Møen. I „Danmarks Riges Historie“ skrives om Lægeforholdene omkring 1720, at Befolkningen i Landet var saa fattig, at det endog var meget sjældent, at egentlige Læger kunde drive Praksis i Købstæderne, saa Lægegeringen var overladt til Barbererne, men selv disse kunde have ondt ved at tjene saa meget, saa de kunde leve deraf, ja i en By som Grenaa var der ikke en Gang saa meget som en Barber, der kunde yde Lægehjælp. Nu var Landet ved den Tid jo særlig forarmet ved Svenskekrigene, og Forholdene var

rimeligvis over det hele bedre hen i Midten af Aarhundredet, men der maa alligevel paa Møen ogsaa blandt Landboerne have været en forholdsvis stor Velstand i Forhold til det øvrige Land, naar der ikke alene i Stege, hvor den første Dr. Mackeprang var, men tillige ude paa Landet i Borre kunde leve en Læge. En Velstand, som velsagtens atter fortog sig, da de møenske Godser oprettedes, og Bønderne dør blev plagede med Hoveri. Bojsen anfører forøvrigt ogsaa, at de møenske Bønder antagelig allerede var forholdsvis velstillede og selvstændige i Begyndelsen af Aarhundredet, saa de nogenlunde kunde bære de Byrder, Krigen forvoldte. De havde forholdsvis hurtigt rejst sig fra Forarmelsen og Fornedrelsen under Gardertiden. Bojsen bemærker forøvrigt, at „Holberg har i alt Fald ikke hentet Modellen til Jeppe paa Bjærget paa Møen“.

Selv om Holger Rasmussen som Bruger af Pøsegaarden har haft en Fortrinsstilling blandt Bønderne og i sin Egenskab af Tredingsfoged, senere Sognefoged og Skovfoged, har haft med baade verdslige Embedsmænd og med Juristerne at gøre, og han muligt har villet glimre med disse og andre fine Bekendtskaber ved sine Barselgilder, saa maa der vel alligevel kunne regnes med som muligt for Faderens Vedkommende, at har han ikke været betydeligt fremmeligere end Bønder og maaske Sognefogder i Almindelighed, havde disse Øens Honoratiorens vel næppe efterkommet Indbydelserne.

Men Holger Rasmussens Omgang med Honoratiorens har maaske næppe været til de Magleby Bønders Gavn.

Sejbrødrene og særlig Holger Rasmussen ifl. sin Stilling maa jo have været en af de førende i Sog-

net i deres Tid, og at Bojsen i Modsætning til for meget af det øvrige møenske Gods's Vedkommende kun kan nævne, at der fra Magleby Sogns Bønder gjordes et forsinket og vistnok spagfærdigt Forsøg paa selv at købe dets Del af det møenske Gods's Bøndergaard, der senere blev til Klintholm og Lise-lund Godser, geraader i hvert Fald ikke Sejebrødrene til Ære. Naa, Forholdene kan gerne have været noget vanskeligere her end andre Steder paa Øen, dog har der næppe været synderlig Forskel paa Bøndernes økonomiske Evne de forskellige Steder paa Øen. Men netop Holger Rasmussens megen Forbindelse med den „finere“ Del af Øens Befolkning kunde være Aarsag til, at han maaske i Stedet for her at fremme Bøndernes Sag har modvirket denne, thi i de Kredse, Holger Rasmussen havde sine Fadderskaber fra, var der jo netop stærk Modvillie mod Bøndernes Køb af Godserne. Jydtmann, der fik Aalebækgaard Gods, snød sig jo nærmest til dette paa de Aalebækbønders Bekostning.

Rasmus Hemmingsen, Stubberup, Hemming Hemmingsens Søn, fortæller, at ifl. Overleveringen saa skulde tidligere nogen af Slægten have været Ejer af de eller en af de Enge, Klintholm ejer ved Borre, og senere solgt dem eller den til Klintholm.

Bojsen angiver, at alt det møenske Bøndergods med Undtagelse af en ganske enkelt Gaard forud for omkring 1770, da det samlede Bortsalg skete, ejedes af Kronen, men at Borre Byes Jorder som gamle Købstadjorder gjorde en Undtagelse, og at der ved den Tid var 11 Ejendomsbesiddere i Borre. Helt udelukket har det derfor ikke været, at der af Rasmus Seye eller en af Sønnerne kan være ejet Eng ved

Borre, og er der nogen, der har solgt til Klintholm, er det en af Sønnerne, der har levet, efter at Klintholm blev til i 1775, og der er vel nogen Sandsynlighed for, at det saa skulde være Holger Rasmussen, der har gjort den Forretning.

Af Holger Rasmussens Børn døde de 2 som smaa. Kun Sønnen Frideric Ludwig blev voksen og overtog Slægtsgaarden. Han er rimeligvis død tidlig og omkring 1800. Hans Enke Maren Larsdatter er først død 29. Okt. 1832, 90 Aar gl. Paa Markkortet for 1798 staar Fr. Holgersens Navn, men senere er der, antagelig ved Udskiftningen 1803—04, tilføjet „Enke“. Fr. Holgersen er nok død i Mellemtiden (jeg har ikke i Kirkebogen faaet undersøgt dette). Enken har rimeligvis haft Gaarden til sin Død, og saa er den nok da lagt ind under Klintholm og „Holgermarken“ derved opstaaet. Holger Rasmussen har derved faaet sit Navn forevigt.

Da Gaarden derved er gledet ud af Slægten, saa er muligt ogsaa af samme Aarsag Fr. Holgersens Børn gledet ud af Gaardmandsstanden. En Søn, Holger Frederiksen, blev Fisker og boede ved Hampeland og døde i 1845, ca. 58 Aar gammel. En af hans Sønner, Frederik Ludvig Holgersen, er sikkert Arbejdsmand Fr. Holgersen, Mandemark, der er Fader til bl. a. Carl Holgersen ved Klintholm Havn. En Datter af Holger Frederiksen, Maren Kirstine, født 1840 og gift med Hans P. Hemmingsen i Sømark, var Moder til Strandfoged Holger Frederik Hemmingsen, der først i Tyverne druknede under Redningsarbejde ved en Stranding ved Liselund. Han var en sympatisk og interesseret Mand og tog i sin Tid livlig Del i Husmandsbevægelsen, men som

den fordragelige Mand, han var, blev han vel Bevægelsen for moderat, saa han Tid efter anden kom i Baggrunden for andre.

Holger Rasmussen døde i 1789 og blev begravet 16. November. Han blev ca. 66 Aar gl.

Anna Catarina er vistnok forblevet ugift. Hun var næsten med ved alle Barnedaabene hos Brødrene Frederik og Jørgen Seje indtil Midten af 50erne. Hun blev begravet 24. Juli 1779 som Holger Rasmussens Søster.

Hemming. Hemming Rasmussen Seje kom til Gaard i Budsene. Hemming Hemmingsen mente, det var den Gaard, som ligger inde i Byen og nu ejes af Anders Jensen, og begrundede denne Antagelse med, at en Datter af Hemming Seje i andet Ægteskab skulde være blevet gift med Hans Nielsen, Anders Jensens Kones Farfar. Dette viser sig at være rigtigt, og Hemming Seje har da sikkert nok beboet nævnte Gaard.

Hemming Seje blev gift 11. Decbr. 1755 med Kirsten Jensdatter, sikkert Datter af Jens Pedersen Kuld, som nok har haft Gaarden, som Hmg. Seje og Datteren saa fik. Jens Pedersen Kuld er begravet 2. November 1773, 73 Aar gl., og skal altsaa være født 1700. Han havde en Datter Kirsten, født i 1734, hvilket passer med Hmg. Sejers Kones Fødselsaar, idet hun er begravet 9. Maj 1798, 64 Aar gl. Fr. Rasmussen Seje var Forlover ved Hmg. Sejers Bryllup sammen med en Mand, der betegnes som Kulds Nabo. Kuld har muligvis da været svagelig, saa han ikke kunde tage Turen til Præsten og muligt derfor har maattet sende sin Nabo, og muligt ogsaa af denne Grund kan han tidligt have afstaaet Gaarden.

Hemming Seje havde følgende Børn:

Kirstine, født i 1756, død 1½ Aar gl.

Rasmus, født i 1758, død som spæd.

Anne Kirstine, født i 1763, død 7 Aar gl.

Rasmus, født i 1765, død 7 Aar gl.

Frederik, døbt 15. Februar 1769.

Ane Kirstine, døbt 29. April, ~~død 72 Aar gl.~~ 1772

Hemming, døbt 26. Februar, ~~død 75 Aar gl.~~ 1775

Hemming Seje er begravet 4. Februar 1775, altsaa kort før sin sidste Søns Fødsel, og blev kun 48 Aar gammel. Hemming Seje synes ikke smittet af Faderens og Broderen Holgers „honnerte Ambition“. Børnenes Navne er Familieopkaldelser, og han drev det ikke videre med Fadderskabene end at have Skoleholderne med. Han og hans andre Brødre synes dog at høre til de mere fremmelige blandt Bønderne. Medens en stor Del af disse ikke kunde skrive og i Stedet for Underskrift i Kirkebøgerne for Trolovelser prentede deres Navnes Forbogstaver, har disse Brødre, særlig de 3 ældste, ved slige Lejligheder kunnet skrive deres Navne endog efter Nutidsforhold helt godt. Hemming Seje har en noget daarligere Skrift end de andre.

I „Danmarks Riges Historie“ oplyses, at Undervisningen i de af Fr. IV paa Rytterdistrikterne oprettede Skoler (hvoraf de paa Møen oprettedes 1727) bestod i at lære Religion og i at lære at læse; desuden kunde de, der vilde betale 8 Skilling om Ugen, ogsaa lære at skrive og regne. Rasmus Hansen Seje maa ikke alene have haft nogen „honnerte Ambition“ som tidligere omtalt med Fadderskaberne og Børnenes Navngivning, men han har ogsaa haft Forstaaelsen af Betydningen af sine Børns Undervisning, idet han

maa have ofret de efter de Tider vistnok ikke ringe Beløb, for at Børnene lærte at skrive og rimeligvis ogsaa at regne. At Hemming Seje ikke har faaet saa god Skrift som sine ældre Brødre kan muligt forklares derved, at hans Undervisning deri sikkert først er sket væsentligt efter Faderens Død, saa der maa ske da ikke er ofret saa meget paa det.

Medens det jo i Reglen var Skik ved en Ægtefælles Død, at den overlevende straks efter giftede sig igen, naar Vedkommende da ikke var særlig gammel, saa blev dette ikke Tilfældet med Hemming Sejes Enke, endskønt hun kun var 41 Aar gammel, da Hemming Seje døde og havde 3 Børn, hvoraf det ældste kun var 6 Aar gammelt. Hun maa have været en mere end almindelig selvstændig Natur og maa selv have drevet Gaarden i de 17 Aar, indtil Datteren Ane Kirstine giftede sig, og hendes Mand da nok overtog Gaarden.

Angaaende Hemming Sejes voksne Børn saa om:

Frederik (Frederikfamiliens Stamfader) se senere.

Ane Kirstine blev gift 25. Februar 1792 med en Jens Pedersen, vistnok fra Budsene, og som ved en Indførsel i Kirkebogen betegnes som en Peder Jensens Søn Jens. Hemming Sejes Kone havde en Broder Peder Jensen, vist nok den samme Peder Jensen, som vi træffer som Forlover for Frederik Hemmingsen, da han skulde giftes, og Jens Pedersen er nok dennes Søn, og saa skulde han og Ane Kirstine Hemmingsdatter altsaa være Søskendebørn.

Jeg har haft noget vanskeligt ved at finde deres fødte Børn og er ikke sikker paa, at jeg har fundet dem alle, da de, jeg har fundet, er fødte med ret uregelmæssige Mellemlum.

1. December 1794 er født en Datter Anna Sofie.

I 1799 er vistnok født et dødfødt Barn.

I 1800 er født en Søn Niels, død i 1801.

Efteraar 1810 er født en Søn Peder.

Jeg har ikke kunnet finde, hvad der er blevet af Datteren Anna Sofie og Sønnen Peder.

Hemming Hemmingsen mente, at der skulde være en Søn, hvorefter en Peder Jensen Udby skulde stamme. Hvem P. Jensen Udby ellers skulde være, ved jeg ikke, men da det vistnok var en Mand ældre end Hemming Hemmingsen, er det mere muligt, at denne P. Jensen netop er Jens Pedersens og Ane Kirstine Hemmingsdatters Søn Peder.

Jens Pedersen døde 1. September 1818, 54 Aar gl., og Ane Kirstine Hemmingsdatter giftede sig igen allerede samme Aar den 11. December med Ungkarl Hans Nielsen fra Raabymagle, 39 Aar gl.

Ane Kirstine Hemmingsdatter døde 6. Juli 1829, 57 Aar gl., og Hans Nielsen giftede sig anden Gang den 18. September med Margrethe Larsdatter fra Mandemark, og en af deres Børn var Niels Hansen, der senere overtog Gaarden efter dem.

Hemming Hemmingsen blev gift 25. Maj 1803 med Enken Kirstine Margrethe Knudsdatter af Stubberup og kommer ved dette Giftermaal til Gaarden i Stubberup, som senere indehaves af Broderens Sønnesøn af samme Navn. Men dette Ægteskab varede kun kort. Kirstine Margrethe Knudsdatter døde allerede 12. December 1805 og opgives da til 27 Aar gammel. Hun har rimeligvis været svagelig, og de har vistnok ingen Børn haft.

Hemming Hemmingsen giftede sig antagelig hurtigt efter sin første Hustrus Død med en Ane Kir-

stine Hansdatter. Hun er rimeligvis ikke fra Magleby Sogn, da jeg ikke i Magleby Kirkebog har kunnet finde deres Bryllup. Hun skal efter Alderangivelsen ved hendes Død være født omkring 1785.

Deres Børn har været:

Hans født 1. Decbr. 1806, men død tidligt.

Kirstine Margrethe, født i Oktbr. 1808.

Hans og Kirsten, Tvillinger, født i Efteraaret 1811, Hans død 1½ Aar gl.

Hans, født 13. Januar 1814.

Hemming Hemmingsen døde 26. Juni 1817, kun 42 Aar gl. (i Kirkebogen staar fejlagtigt 44 Aar), og Enken giftede sig atter Aaret efter med Mandens Brodersøn Hemming Frederiksen, men herom senere.

Af Hemming Hemmingsens Børn blev:

Kirstine Margrethe gift 21. Marts 1833 med Ungkarl Peder Mortensen fra Borre. En Indsieder Søren Jacob Mortensen var Forlover ved Brylluppet og er rimeligvis hans Broder, saa han har muligt selv været Søn af en Indsieder. De har efter Oplysninger fra Søstersønnen Hemming Hansens Enke haft et Parcelliststed i Pollerup Hovmark. De havde ingen Børn.

Kirsten blev 27. Decbr. 1843 gift med Ungkarl Hans Jacob Frederiksen fra Bogø (efter Hmg. Hemmingsens Opgivende blev han almindeligt kaldt Tykke-Jacob). De har rimeligvis flakket meget om. Sønnen Hemming angives ved sit Bryllup at være født i Tostrup. De to sidste Børn er fødte i Raabylille. Lavrids Oved siger, at de har bygget og boet i et Hus ved Raabylille Sø. 1. Maj 1852 er de rejste til Borre Sogn med 4 Børn. Det yngste var død i Raabylille. De boede saa paa Nyborre Mark. Hmg. Hemmingsen mente, det var i Brandthuset. Lavrids Oved siger, det var

i det overfor dette liggende paa den søndre Side af Vejen. Hans Jacob Frederiksen døde Aaret efter d. 5. Marts 1853, og Kirsten Hemmingsen giftede sig anden Gang den 23. Septbr. samme Aar med Ungkarl Hans Didriksen fra Mandemark. De er rimeligvis foreløbig blevet boende paa Stedet i Nyborre, men flyttede den 29. Oktbr. til Mandemark, hvor de overtog Hans Didriksens Fødegaard. Senere blev H. D.s Kendingsnavn Gl. Hans Didriksen i Modsætning til den senere til Byen tilflyttede bekendte Hans Didriksen.

I Ægteskabet med Hans Didriksen var ingen Børn. Af Børnene med Hans Jacob Frederiksen blev den ældste Søn Frederik Hansen, født 15. Septbr. 1844, Gaardejer i Stubberup og Fader til sin Efterfølger paa Gaarden, Peder Hansen, og til Christian Hansen, Nørreledgaard i Sømark. Datteren Maren Kirstine, født 14. Juni 1846, blev 2. August 1867 gift med Ungkarl Hemming Hansen fra Stubberup. De kom til Budsemark. Ved det første Barns Daab skrives han som Indsider, senere som Gaardbestyrer. Efter Lavrids Oveds Opgivende var han Bestyrer paa en af de Gaarde, der siden blev lagt ind under Søndergaard. De fik en Del Børn. Jeg har med og indtil 1875 fundet 6, hvoraf et dødfødt og et død udøbt. De rejste siden til Sverrig og købte Gaard der. Den næste af Kirsten Hemmingsdatters og Hans Jacob Frederiksens Sønner, Hemming, født 23. Januar 1848, blev 23. Juli 1886 gift med Halvkusinen Lene Katrine Pedersen, Datter af Hemming Frederiksens Datter Johanne Kirstine og Peder Jensen Oved, Budsemark. De fik Stedfaderens (Hans Didriksens) Gaard i Mandemark og har Sønnen Hans Christian

Hansen, nu Ejer af Sallerupgaarden i Hjærtbjerg. Den sidste Søn, Hans Peder, født 1. Decbr. 1849, døde ugift hos Broderen i Mandemark, antagelig i 1887.

Hans Hemmingsen blev 22. Juli 1842 gift med Karen Margrethe Rasmusdatter fra Nyborre og fra 1. November samme Aar flyttede de til Nyborre, og han skrives da for Skomager og Ejendomsmand. Han døde allerede 4. September 1843 og skrives da Ejendomsmand af Ravnejord. Han havde ingen Børn. Enken giftede sig Aaret efter, den 22. November, med Ungkarl Hans Jensen, Søn af afdøde Gmd. Jens Jacobsen i Raaby og altsaa Broder til de bekendte to rige Ungkarle i Raaby, som mine Forældre jævnlig omtalte, senere Jacob Jensen, Palmehøjgaard i Sømark og Peder Jensen, der blev gift med Marie Breitenstein og rejste til Amerika, men paa sine ældre Dage atter kom hjem og levede sine sidste Aar som „Hvedebrødsmand“.

Hans Jensen har muligt ikke gjort det stort bedre, da det nok er fra ham, at „Ravnejorden“ er gaaet over i den gamle Klintemøllers Besiddelse.

Frederik Hemmingsens Kones Slægt.

Hemming Hemmingsen mente at vide, at Fr. Hemmingsens Kone stammede fra Budsemark, og P. Pedersen Torpe antog, at hun var Søster til Gaardfæster Niels Pedersen, Budsemark, og til Niels Henriksens Kone, P. Pedersen Torpes Mormor.

Kirkebøgerne udviser, at hun var Datter af:

Gaardfæster Peder Hansen og Hustru Ane Kirstine Pedersdatter i Budsemark, som havde følgende Børn:

Mette Catrine, døbt 29. Marts 1771.

Lisbeth, døbt 21. Februar 1773.

Hans, døbt 29. September 1776.

Niels, døbt 7. Januar 1781.

Det var Mette Catrine, der blev gift med Fr. Hemmingsen.

Lisbeth blev den 20. Marts 1793 gift med Niels Henriksen, de fik rimeligvis den Gaard i Budsemark, som senere indehaves af Sønesønnen Peder Jensen og derpaa ejedes af Chr. Larsen. Niels Henriksen var en vistnok meget virksom Mand. P. Jensen fortalte blandt andet om ham, at han fyldte Vej ud over Budsemark Sø. Paa ældre Kort staar angivet Vej fra Budsemark Sandlodder og ud til Kobbegaarden, og da jeg var paa denne, førte der rigtig nok en stenfyldt Vej ud over Mosen og ud mod Budsemark Sandlodder, en Vej, som da var overskaaret af den nogle Aar i Forvejen gravede ny Kanal gennem Engene. Det kunde ses, at der var anvendt Masser af Strandsten for at skaffe Bund i denne Vej over Mosen. Jeg tænkte mig oprindeligt, at det var en meget gammel Vej, der havde ført fra Budsemark og ud til Byens Kobbeljorder, og at den ikke var Enkeltmands Værk. Naar Niels Henriksen imidlertid skal have fyldt den, er Forklaringen nok den, at han efter Udskiftningen fik sin Part af Budsemark Sø paa Kobbelsiden. Det af Borbjerg Banke, der ikke hørte til Fiskerhusene, med en Del af Budsemark Sø var nemlig Part til den Gaard, Peder Jensen i sin Tid havde i Budsemark, og som utvivlsomt har været Niels Henriksens Fæstegaard. Han har da ikke villet tage den lange Omvej ad Hovedvejen mod Raaby, men foretrukket at ofre det store Arbejde med Vejfyld-

ning ud over Mosen for at faa lettere Adgang til Ud-
lodden. Man kan godt forstaa, at dette Arbejde af
Samtiden har været opfattet som en Bedrift og der-
for blevet bevaret i Erindring i Slægten.

Om Peder Hansens Søn Hans vides i Øjeblikket
intet. Niels er derimod sikkert den Gaardfæster
Niels Pedersen, som Peder Pedersen Torpe har om-
talt, og som han mente havde den Gaard inde i Byen,
som for noget siden ejedes af Fr. Petersen.

Niels Henriksen og Lisbeth Pedersdatter fik Ef-
terkommere, der for fleres Vedkommende ragede be-
tydeligt op over det almindelige. Deres Børn var:

Karen, født 20. December 1795.

Peder, født 18. April 1797,

Hemming, født 7. April 1799.

Hans, født 3. Nov. 1801.

Rasmus, født 30. April 1804.

Niels David, født 4. April 1807.

Lars, født i November 1809.

Jens, født i Sommeren 1814.

Karen blev gift med Gaardfæster P. Hemming-
sen, Budsemark, og blev efter P. Torpes Opgivende
Moder til bl. a.: Gaardfæster Niels David Pedersen,
Budsemark, Husejer Lars Pedersen, Budsemark, en
Søn af ham er den bekendte tidligere Parcellist Pe-
der Larsen, Raabylille, nu boende i København, og
endnu i sin høje Alder ivrigt beskæftiget med ældre
møenske Forhold, endvidere Gaardfæster Peder Pe-
dersen Torpe, Budsemark, og vistnok en Datter Ma-
rie, der vistnok blev gift med Gaardfæster gl. Peder
Pedersen, Budsemark, der havde en af de Gaarde,
som blev nedlagt ved Søndergaards Opstaaen.

Som Forpagter paa Kobbegaarden i sin Tid lærte
jeg Peter Pedersen Torpe at kende, da jeg der kom

ind i hans Bymandsskab, og jeg kom til at sætte overordentlig Pris paa ham. Han var en fortrinlig Landmand, havde siddet uden Brask og Bram og passet sin Jord og tryllede Afgrøder frem, som vi nymoderne Landmænd maatte forbavses over og i mange Tilfælde melde Pas overfor. Naar Folk derude omkring talte om deres Høst, og der blev nævnet, hvad Per Torpe havde høstet, saa blev det altid slaaet hen med: „Ja, det er nu hos Per Torpe, men saadant kan vi andre jo ikke regne med.“ Det faldt aldrig nogen ind at ville sammenligne deres Avl med hans.

Naar Bymandskabet kom sammen og de alvorligere Forretninger var endt og Skæmten begyndte at raade, var det gerne en yndet Fornøjelse blandt „Budsemarkerne“ at sidde og stikle til hinanden med mer eller mindre vel anbragte Vittigheder. Her kunde Per Torpe være med. Det hændte ikke saa sjældent, at en eller anden gik lidt vidt, men det skulde aldrig fejle, at der saa kom en lille Bemærkning fra Per paa hans sagtmodige, rolige Maade, men en, der baade bed og sved, saa vedkommende nok skulde blive Svaret skyldig.

Sjældent, ja, jeg kan godt sige aldrig, har jeg mødt en jævn, sindig Bondemand, der ikke blot af sine Standsfæller, men baade af højere og lavere staaende blev vist den Ærbødighed overfor som overfor ham, og som blev tilladt sit „Frisprog“ alle Vegne; for dette Frisprog gav Per Torpe nu ikke slip paa. Men det var ikke alene Skæmten, der interesserede, han fulgte stærkt med ogsaa i sociale og politiske Spørgsmaal. Hans Opfattelser og Meninger var selvstændige som kun faa, og trods hans høje

Alder (oppe i Halvfjerdserne) præget af et Frisind, som kun sjældent træffes. Jeg kender ikke hans Deltagelse i det offentlige Liv, da han stod i sin Manddomsalder, men jeg er overbevist om, at han har været en af Frihedens sikreste Støtter i Magleby Sogn og trods sit stille og rolige Væsen har taget mangen en Dyst for at frigøre sine Standsfæller for det tyngende Herremandsvælde, der repræsenteret ved gamle Godsforvalter Løwe da hvilede som et Tryk over Magleby Sogn ogsaa gennem det meste af sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede.

Niels Henriksens Søn Peder blev gift med Kusinen Kirsten (Fr. Hemmingsens Datter) og kom til Gaarden i Mandemark, som for noget tilbage ejedes af Niels P. Larsen.

Hans Nielsen blev „Klitemøller“. Det var jo som tidligere berørt i de Dage noget andet end at være Bondemand. Det var en Stilling, der gav Anseelse og der gav Penge. Mølleren „toldede“ jo i Reglen godt. Hans Nielsen forpagtede Møllen af Klitholm og er rimeligvis den første „Mølleforpagter“ under Klitholm. Gamle Niels Hemmingsen, Hyllemose, skriver i „Møns Dagblad“ for 5. Maj 1922 i en Artikel om Aalebækgaard, at en Otto Grum, der i 1831 forpagtede Aalebækgaard, da var Ejer af Klitemøllen, og endnu i nogle Aar drives den af en Broder til ham, indtil den solgtes til Klitholm. Møllen har rimeligvis tidligere været ejet af Møllerne, saaledes af den Mads Møller og dennes Søn Christen Madsen, som vi træffer ved Rasmus Seyes og Sønnen Holgers Barnedaab. Muligt er den gaaet fra disse over i Grumslægtens Eje, da jeg omkring 1800 i Kirkebøgerne har truffet en Grum fra Klitemøllen.

Hvis Møllen efter Niels Hemmingsens Opgivende er solgt til Klintholm altsaa omkring 1835, da har Hans Nielsen været nogle og tredive Aar gl. og har da været i passende Alder til at overtage en saadan Bedrift.

Hans Nielsen drev Mølleforretningen saa godt, saa han blev en meget velhavende Mand; der siges, at han maalte sine Penge i et Skæppemaal. Han blev Ejer af Tiendegaarden og vistnok „Ravnejord“ i Nyborre. Der fortælles rigtignok ogsaa, at han var gaaet saa meget op i sine Pengesager, at han ikke havde Ro for dem i Graven, men at Folk endnu efter hans Død ved Nattetid kunde se ham sidde i sin Bolig ved Møllen og tælle sine Penge.

Sønnen Niels afløste ham paa Møllen, og det er ham, der i daglig Tale paa Østmøen hed „Niels Møller“, og ikke, som en „Historiker“ for nylig i „Møens Dagblad“ har villet gøre den nuværende Møllers Fader til. Niels Møller døde ugift.

Den anden Søn Lars arvede Tiendegaarden, og en Datter af Hans Nielsen blev gift med Næstsøskendebarnet, Gaardejer ^{Rasmus Rasmussen} Rasmus Jensen, Raaby (en af Fr. Hemmingsens Sønesønner).

Rasmus Nielsen fik Gaard i Østermark og Niels David Nielsen ligeledes i Sønderby en Gaard, som senere deltes af Sønnerne Kristian og Lars Nielsen.

Jens Nielsen beholdt Fædrengaarden i Budsemark, og han var Fader til Peder Jensen, som fik Gaarden efter ham. Om Jens Nielsen fortælles, at han skal have været i Besiddelse af kolossale Kræfter; han skal saaledes have baaret 2 Tønder Hvide hjemmefra og op til Klintemøllen, en Distance paa vel nok godt $\frac{1}{2}$ Fjerdingvej og op ad Bakke.

Om Niels Henriksens andre 2 Børn, Hemming og Lars, ved jeg intet, muligt er de døde tidligt.

Dog har jeg fundet en Indsidder i Budsemærk, Hemming Nielsen, død 25. Februar 1832, hvis Alder godt kan passe med Niels Henriksens Søn Hemming. Aaret efter er der død en Datter af ham, 6½ Aar gl., men ikke født i Magleby Sogn. Han kan have været gift udensofns og senere flyttet tilbage.

Om end Niels Henriksen nok har været en fremragende Mand, hvis gode Egenskaber er gaaet videre i Slægten, saa er der nok ogsaa fulgt god Slægtsarv med hans Hustru, Lisbeth Pedersdatter, og har Søsteren Mette Catrine sikkert ogsaa bragt gode Egenskaber med sig ind i „Frederikfamilien“. Begge er de blevet Mødre til en stor Børneflok, og begge Steder er Børnene bleven godt forsørgede. Lisbeth Pedersdatter døde 12. Maj 1853, 80 Aar gl.

„FREDERIKFAMILIEN“.

Frederik Hemmingsen og Mette Catrine Pedersdatter blev trolovede den 27. December 1790 og viede i Magleby Kirke 11. Februar 1791. De har da kun været henholdsvis 22 og 20 Aar gamle. Ved et mærkværdigt Tilfælde er deres Bryllup i Kirkebogen anført som sket et Aar senere, saa det kom til at se ud, som om de havde haft Bryllup i Magleby Kirke den ene Dag og den næste Barnedaab i Borre Kirke. Jeg undersøgte Forholdet flere Gange, inden jeg blev klar over Fejltagelsen og Sammenhængen dermed.

Den gode Præst i Magleby har vel sagtens tænkt: Det er saa sent paa Aaret, Trolovelsen er sket, og Brylluppet bliver først næste Aar, saa jeg kan lige

saa godt afslutte 1790 med de tidligere Indførsler og med det samme begynde paa 1791. Han skriver derfor over denne Indførsel 1791 og en velvillig Sjæl har saa senere med anden Haandskrift og Blæk ved Brylluppet angivet Aarstallet 1792. Saa slutter denne Side i Bogen, men næste Side begynder atter Overskriften med 1791, saa Fejltagelsen er øjensynlig nok, naar man først bliver opmærksom paa den.

Der fortælles om Fr. Hemmingsen, at han ikke var tilfreds med Forholdene paa det østlige Møen, og at en Budsenegaard syntes ham for lille, og der kan vel nok været noget om det, da Moderen, der da var 57 Aar gammel og den anden Søn kun 16 Aar ellers vel nok kunde have trængt til den Afløsning, som hun først fik antagelig Aaret efter ved Datterens Giftermaal. Men nok om Aarsagen, saa er det dog al Tid noget af en Bedrift, saa ung som han var, at han kom til Raaby, Raabygaardene var de største paa Godset. Maaske det dog kan skyldes anden Indflydelse, f. Eks. Svigerfaderens, Peder Hansens. Gaarden, de fik i Raaby, var den, der siden har været i Slægtens Brug og nu ejes af Sønnesøns Sønnen Sofus Jensen. Det skulde nok have været galt med Spøgeri, da de kom paa Gaarden, men de lod sig ikke forkrække, og Spøgeriet viste sig saa senere at stamme fra en gammel Aftægtskone paa Gaarden, der ikke syntes om de nye Folk.

I Fr. Hemmingsens Tid foregik Udskiftningen. Han har maattet foretage Udflytning af Gaarden, og han har rimeligvis maattet foretage en Mængde Rydningsarbejder, da han fik sin Gaard henlagt til Udmarkerne. Han har vistnok været en virksom og særpræget Mand. De gamle havde meget at fortælle

om Fr. Hemmingsen, hvorimod vi ikke har hørt saa meget om det senere Slægtled. Han indtog temmelig sikkert en fremskudt Stilling blandt sine Standsfæller.

Foruden at passe sit Gaardbrug, slog han sig paa Handelen, fortæller Hemming Hemmingsen. Han var først Opkøber for Købmænd i Stege, men senere handlede han paa egen Haand. Han foretog mange Rejser til Vogns og om Vinteren paa Slæde til København. En enkelt Vinter skal han endog have gjort ikke mindre end 25 saadanne Københavnsture. Han havde Korn med ind og andre Varer med tilbage. Det gyser næsten i én at tænke paa saadan næsten stadigt om Vinteren at køre til København i Vogn eller Slæde med de Tidens primitive Køretøjer og ikke mindre primitive Veje; bedre var det nok gaaet i Slædeføre og med Slæde. Naar Isen var stærk nok, kørtes over Isen ved Koster, han bandt da Uldsokker under Hestenes Hove, for at de kunde staa fast paa Isen. Da Statsbankerotten kom i 1813 og Pengenes Værdi faldt og mange tabte Modet, afskrækkede det ham dog ikke. Han fortsatte med sit Handelsliv. Pengene var dog al Tid noget værd, sagde han.

Han skulde være blevet en efter Datidens Bønderforhold meget velstaaende Mand. Dette kan ogsaa forklare, at han følgende sin og sin Slægts Traditioner fik næsten alle sine mange Børn til Gaarde.

Frederik Hemmingsens Børn var:

Hemming, født antagelig i Slutningen af Aaret 1791, døde 12. Februar 1792.

Rasmus, født 30. Januar 1793.

Margrethe Kristine, født 19. November 1794.

Anna, født 14. Oktober 1796, død 1½ Aar gl.

Peder, født 2. August 1798.

Hans, født 29. Marts 1800, død ca. $\frac{3}{4}$ Aar gl.

Hans, født 12. December 1801, død ca. 14 Dage gammel.

Hans, født 26. December 1802.

Jens, født 20. Maj 1805.

Kirsten, født 18. Oktober 1807.

Søren, født 23. Maj 1810.

Ane Kirstine, født 27. Juli 1812.

Medens Fr. Hemmingsens Farfader, Rasmus Seye ved sine Børns Navngivning helt synes at være gaaet udenfor sædvanlig Skik at opkalde Bedsteforældrene eller andre nære Slægtninge, synes hans Efterkomere, Sønnen Holger undtagen, at være vendt tilbage til gammel Bondesæd at opkalde Børnene efter deres forudgaaende nærmeste Slægt. De tre Navne Rasmus (Rasmus Seye), Hemming og Frederik (~~hæder~~ to Sønner) føres videre i Hemming Sejes Slægt. Fr. Hemmingsens Sønners Navne er rimeligvis en ret tro Gengivelse af sædvanemæssig Opnævnelser.

Fr. Hemmingsens første Søn faar Farfaderens Navn. Næste kaldes Rasmus efter Farfaderens Fader. Saa bliver det Morfaderens Tur med Navnet Peder. Derefter kommer Morfaderens Fader med Hans. Den femte faar Farmoderens Faders Navn Jens, og den sjette skulde efter denne Regel have haft Mormoderens Faders Navn, men da dette var Peder, og der var en Peder i Forvejen, kunde dette jo ikke lade sig gøre, og saa kommer der et helt udenforstaaende Navn Søren.

Med Døtrene er dog ikke fulgt samme Regler. De to første er ikke opkaldte efter Bedstemødrene, men snarere til Dels efter Fr. Hemmingsens Fastre Margareta og Anna Catarina; i de to sidste har vi derimod Farmoderen og Mormoderen opkaldte.

Vor Fætter i Amerika, Jens Frederiksens Peders Søn Jens Frederik Jensen fortalte ved et Besøg her hjemme sidste Efteraar, at Fr. Hemmingsen i sine sidste Leveaar var en af Sygdom meget plaget Mand, i ca. 20 Aar havde han lidt af Apopleksi. Skulde dette mon stamme fra hans rastløse Liv, være Eftervirkninger fra hans mange Københavnsrejser, eller skulde det være en arvelig Belastning. Skulde hans Morfader Jens Pedersen Kuld, der, eftersom han ikke selv var Forlover ved sin Datters Bryllup, muligt have lidt af det samme, og er det igen dette, der er gaaet igen i Fr. Hemmingsens Sønnedatter Mette Kirstine Rasmusdatter, gift med P. Breitenstein. Hun levede jo ogsaa i sin sidste Tid i en lang Aarrække saa plaget af Apopleksi, at Maden endog maatte puttes i Munden paa hende. Vor Fætter fortalte efter sin Fader, at Fr. Hemmingsens Børn var saa bange for denne Sygdom, saa de ikke turde opkalde nogen af deres Børn efter ham, da de saa frygtede for, at Sygdommen skulde gaa over paa dem med Navnet, og paafaldende er det i hvert Fald, at saa faa af de mange Børn har haft en Søn, de har givet Frederiknavnet.

Frederik Hemmingsen døde den 21. Juli 1839, 70 Aar gl., saa han blev alligevel langt den ældste af Hemming Sejers 3 Børn. Mette Catharine Pedersdatter døde 11. Juni 1846, 75 Aar gl.

FREDERIK HEMMINGSENS BØRN OG EFTERKOMMERE.

Hemming Frederiksen giftede sig 27 Aar gl. den 4. Decbr. 1818 med sin Farbroder Hemming Hemmingsens Enke i Stubberup, Ane Kirstine Hansdatter, og overtog dermed dennes Gaard. De fik

20. Maj 1821 Datteren Kirsten, der døde ugift 3. Juli 1843,

23. Decbr 1822 Sønnen Hemming,

18. Maj 1825 Datteren Johanne Kirstine,
1827 en dødfødt Datter.

Hemming Frederiksen døde 5. September 1851, 59½ Aar gammel, og hans Enke 28. April 1856, 71 Aar gammel.

Sønnen *Hemming* er den Hemming Hemmingsen, Stubberup, der som tidligere nævnt har givet mig mest Oplysninger om Slægten. Han køber Fædrengaarden af Klintholm Gods.

Han maa regnes som en af sit Sogns mere fremragende Bønder. Han var en af de første, der havde Mod til at opponere mod daværende Godsforvalter Løwes egenmægtige Styre i Magleby Sogn. Som Medlem af Sogneraadet tog Hemming Hemmingsen mangen en Dyst med Løwe, og det endte sjældent til den sidstes Fordel. Han var en af dem, der til det yderste forfægtede Bondestandens Ret, og selvom under Tiden hans Paaholden af formentlige Rettigheder mulig temmelig nær kunde komme ind under Begrebet Stædighed, tjener det til hans Ros, at han var en af de første i Magleby Sogn, der turde vove at løfte Hovedet og tage sit Tag for sin Stands Frigørelse. Overfor hvad han mente, der var ret og rigtigt, var der ingen Persons Anseelse. Han kom meget sammen med den bekendte daværende Lærer Mejslev i Magleby, men dette forhindrede ikke, at han var en af de virksomste for Oprettelsen af Friskolen i Nyborre. Han var helt op i sin høje Alderdom interesseret i Samfundsspørgsmaal, og vant som han oprindeligt var til at opponere mod det gamle Styre i Magleby

Sogn, beholdt han Oppositionstrangen til det sidste, endskønt han blev over 80 Aar gammel.

Undertiden kunde han vel synes at gaa vel vidt. I Politik fulgte han i den meste Tid det Bojsenske Venstre, men i de sidste Aar synes han dog at være drevet over til mere radikal Side.

Han blev gift 3. December 1852 med Kusinen, Jens Frederiksens Datter Kirsten, og de fik en stor Børneflokk, hvoraf en stor Del tog Vejen til Amerika og nogle til andre Egne i Landet. Tilbage paa Øen blev kun 2 Brødre, Hans Peter og Rasmus Frederik Hemmingsen, der delte Fædrengaarden, og hvoraf den sidste endnu er i Live.

Johanne Kirstine blev gift 17. Marts 1848 med Gaardejer P. Jensen Oved, Budsemærk. Han havde været gift en Gang før, den 17. Februar 1843, med Maren Kirstine Andersdatter (se denne), Datter af Anders Rasmussen og Margrethe Kristine Frederiksdatter og altsaa Kusine til Johanne Kirstine Hemmingsdatter. Denne døde 20. Januar 1855, og P. Jensen giftede sig for tredje Gang 23. November samme Aar og fik i dette Ægteskab en ret stor Børneflokk, der vistnok alle er havnet i Amerika.

Med Johanne Kirstine havde han tre Døtre, hvoraf Ane Kirstine blev gift med Niels Jensen, Raaby, der noget senere fik den Gaard, som den ældste Søn Jens Peter Jensen nu har der. Lene Katrine blev gift med Halvfætteren Gdr. Hemming Hansen, Mandemærk (se denne). Maren Kirstine (den ældste af Døtrene) døde for en Del Aar siden i København ugift.

Rasmus Frederiksen blev gift 11. August 1817, 24½ Aar gl., med Else Margrethe Sørensen af Mag-

leby, 29 Aar gl. De første Aar staar han i Kirkebogen ved Børnenes Daab indført som Indsidder i Magleby, men ved det fjerde Barns Daab som Gaardmand.

Hans og Else Margrethe Sørensens Børn var følgende:

Hemming, født 30. November 1817.

Søren, født 26. Februar 1819.

Jens, født 24. September 1821.

Ludvig, født 3. Okt. 1823.

Hans, født 11. Maj 1825.

Ane Kirstine, født 23. Febr. 1827.

Frederik, født 26. Juli 1829.

Else Margrethe Sørensen dør 17. Januar 1831. Rasmus Frederiksen bliver derefter gift med Sidse Margrethe Andersdatter. Jeg har ikke kunnet finde Brylluppet i Magleby Kirkebog, men Sidse Margrethe er nok fra Kjeldby, saa Brylluppet har nok staaet dør.

Deres Børn blev:

Else Margrethe, født 18. Aug. 1833.

Ellen Johanne, født 27. April 1836.

Lars Peder, født 1. Juni 1839.

Mette Kirstine, født 3. Nov. 1845.

Anders, født 10. Januar 1848.

Ellen Breitenstein, Raaby, gift med en Dattersøn, mener, der skulde have været 13 Børn. Det kunde ogsaa synes naturligt, at der havde været født et Barn mellem Lars Peder i 1839 og Mette Kirstine i 1845, men jeg har ikke kunnet finde noget, og Hemming Hemmingsen har ogsaa i sin Tid ment, der var 12, saa det passer nok med dem, jeg har fundet.

Rasmus Frederiksen blev en meget velhavende Mand, han blev regnet for langt den rigeste af Fr. Hemmingsens Børn, og som Følge deraf blev langt de fleste af hans Børn Gaardmandsfolk.

I „Møns Dagblad“ for 30. Decbr. 1930 omtales et gammelt Skiftedokument, omhandlende Skiftet mellem Rasmus Frederiksen og hans 7 Børn, da han skulde giftes anden Gang. Dette Dokument eller rettere Udskrift af Klintholm Gods' Skifteprotokol opbevaredes af den næst yngste Søn Lars Peder Rasmussen og blev efter hans og hans Enkes Død skænket Møns Museum.

Denne Udskrift viser, at Rasmus Frederiksens Formue er opgjort til den efter de Tider store Sum af 3094 Rdl. 7 Mk. og 4 Sk., en stor Sum, naar man f. Eks. ser, at Kørne er vurderet til 10 a 12 Rdl. pr. Stk. Dagbladet omtaler en Opgørelse ogsaa af de i Gaarden staaende Prioriteter, hvorefter man skulde mene, at Rasmus Frederiksen skulde have ejet Gaarden i Magleby. Dette siger dog Rasmus Hemmingsen, Stubberup, der har gennemlæst Udskriften, at dette passer ikke; det er derimod Prioriteter, han har haft staaende andet Steds. Man maa jo nærmest tro, at Rasmus Frederiksens første Kone har været velhavende, da man ellers vanskeligt kan forklare sig, hvorfra den megen Formue stammer, de kan jo næppe paa den ca. halve Snes Aar, han har været Gaardmand, have samlet saa meget, selv om han nok har forvaltet sit „Pund“ godt. Muligt han dog ligesom Faderen har givet sig af med at handle med forskellige Ting og derved tjent en Del.

Rasmus Frederiksen døde 28. Juni 1852, 59½ Aar gl.

Rasmus Frederiksens Børn:

Hemming, der tjente i Magleby Præstegaard, indebrændte ifølge Kirkebogen i sit Kammer (han laa i Sengen) ved Præstegaardens Brand den 18. Juli 1849.

Der har blandt de gamle været fortalt, at Præstegaarden brændte i 1847. Nu for ganske nylig har jeg i et Blad i en Avisartikel set Magleby Præstegaards Brand anført til at være foregaaet i 1857. Hvor kan det være vanskeligt at skrive Historie, og hvor bør vore Historikere være varsomme med, hvad de skriver.

Blandt andet ved at sysle med „Frederikfamilien“s Historie er jeg stødt paa mange mærkelige „historiske“ Angivelser. Bojsen skriver f. Eks. et Sted, at en gammel Skoleholder Risbrigt endnu i 1754 var Skoleholder i Mandemark, men rigtignok et andet Sted nævner han fra 1734 en Skoleholder Andreas Nielsen. Dette sidste er det rigtige. Kirkebogen udviser, at han er død i 1744, og i 1751 træffer vi en Skoleholder ved Holger Rasmussens Barne-daab, der hed Boisen, saa det med Risbrigt kan ikke passe. Ligeledes skriver Bojsen om Borre Præstegaards Brand i 1698, at det var den 6. Juni. Pastor Fremming, Borre, skriver i en Artikel i „Møns Dagblad“ for 30. Januar 1929, at Præstegaarden brændte Helligtrekongersdag 1698. Helligtrekongersdag er 6. Januar. Bojsen eller hans Meddeler har rimeligvis læst forkert paa Maanedsnavnet, saa 6. Januar er blevet til 6. Juni.

I en Omtale af „den unge“ Calmette og dennes Historie, den gamle Kammerherreinde, der døde paa Liselund i 1877, opgiver Bojsen hende for en Dat-

ter af den første, Dr. Mackeprang og Bolette Jensine Hage og opgiver, at disse tilsammen havde 18 Børn. Samtidig opgiver han Dr. Mackeprangs Levetid for fra 1726 til 1791 og Bolette Hages til fra 1763 til 1845. I Følge Damsholte Kirkebog er Kammerherreinde Calmette f. 7. Marts 1788, døbt Martha Sabine Adolphine Marie og ikke, som Bojsen ogsaa angiver, Martha Marie Sabine Adolphine, og er Datter af den anden Dr. Mackeprang, Markus og Bolette Catarine Hage (ikke Bolette Jensine).

En anden Ejendommelighed findes andre Steder vedrørende Calmettes Køb af Liselund. Valdemar Rørdam siger i Turistforeningens Aarbog for 1933, at Calmette købte Sømark Gaard og By i 1783 for 11,336 Rdl. og 27 Sk. af Amtsforvalter Schmidt i Stege. I Traps „Danmark“ staar, at Calmette købte Godset 1792 for 20,000 Rdl. Selv om man regner Traps „Danmark“ for at være paalidelig, og selv om Rørdam i samme Artikel nok ogsaa har en Fejl i Opgivelsen af Kammerherreinde Calmettes Forældre, er jeg ved at tro, at han har Ret angaaende Tidspunktet og nok Prisen for Salget af Liselund.

Men videre om Rasmus Frederiksens Børn:

Søren er død 3. Marts 1851 og benævnes da for Underofficer, saa han maa jo være gaaet Militærvejen.

Jens blev 30. Maj 1851 gift med Karen Marie Jensdatter, f. 12. April 1832 og Datter af afdøde Gmd. Jens Pedersen af Raabymagle, og han overtog rimeligvis derved dennes Gaard og skrives allerede ved Brylluppet som Gaardejer.

De fik 28. Februar 1852 en Datter, Else Kristine, der blev gift med Anders Didriksen, Nyborre. De

er begge forlængst døde og Børnene forsvundne fra Øen.

Karen Marie Jensdatter døde 30. Juli 1852, og Jens Rasmussen giftede sig anden Gang den 17. Juni 1853 med Næstsøskendebarnet Ane Kirstine Hansdatter, 19½ Aar gl. og Datter af den rige Klintemøller Hans Nielsen.

Af deres Børn overtog den ældste, Rasmus, Fødegaarden, men døde barnløs. Frederik blev Skovfoged ved Denderupvænge under Gisselfeldt Gods og Søren Peter Lærer i Gandløse i Frederiksborg Amt. Saavel de som to andre Brødre er vist alle døde, men Frederik og Søren Peter har efterladt sig en Del Børn.

Ludvig blev 6. Marts 1857 gift med Marie Larsdatter fra Sømark, boende paa sin Faders Fæstegaard, da 34½ Aar gl., og med hende overtog han antagelig den Gaard, han havde i Fæste i Sømark. Han har ikke efterladt sig Børn.

Hans rejste 40 Aar gl. først i 1866 til Nordamerika sammen med 3 af sine Søskendebørn fra Mandemark.

Ane Kirstine forblev ugift. Hun er død i Raaby 14. April 1886 og har rimeligvis da opholdt sig hos Broderen Jens Rasmussen.

Frederik blev gift 11. Juni 1858 med Sidse Kirstine Nielsdatter, 23 Aar gl. og Enke efter Gmd. Henrik Christensen, Magleby. De fik en stor Børneflokk, hvoraf dog nogle døde ret tidligt. Af Sønnerne er Jacob nu Købmand i Magleby, og Christian og Ludvig har Gaarde dør. Rasmus og Søsteren Albine Petrine er hos Broderen Ludvig, og en Søn, Hemming Frederik, er i København.

Else Margrethe blev 1. Juni 1854 gift med Gaardejer Didrik Nielsen, Sønderby.

De havde 3 Døtre, hvoraf en blev gift med Mads Peter Hansen (Kamp) og overtog Fødegaarden. De havde en ret stor Flok af særprægede, begavede og energiske Børn, hvoraf et, en Søn, nu har Gaarden i Sønderby.

Ellen Johanne blev 2. Juli 1858 gift med Gaardejer Jens Olsen, Aalebæk.

De havde 2 Børn, Rasmus, der overtog Fødegaarden, men hvis Ægteskab var barnløst, og en Datter, der blev gift med Gaardejer Anders Jensen, Sønderby. Deres Søn, Emil Jensen, har nu denne Gaard.

Lars Peter blev 26. Okt. 1866 gift med Else Marie Jacobsdatter, født 8. Decbr. 1840 og Datter af Gmd. Jacob Larsen i Stubberup. og overtog Gaard i Stubberup, muligt Svigerfaderens.

Af den ret talrige Børneflok er ingen forblevet paa Møen. Den ældste Datter Karen var i sin Tid gift med Købmand Vilhelm Christoffersen, Magleby. En Søn Jens er Landmand i Nærheden af Roskilde.

Lars Peder Rasmussen havde en Del historisk Interesse, bl. a. er hans Erindringer (Optegnelser) fra Krigen i 1864, hvori han deltog, publiceret i et af de møenske Dagblade.

Mette Kirstine blev 3. Febr. 1871 gift med Gaardejer Peter Vilhelm Breitenstein, Raaby.

Af deres Børn har Frederik Fædrengaarden. Johannes har Gaard i Sønderby. Emil er Dyrlæge og bor i Hjertebjerg, og Datteren Annette var gift med Smedemester Chr. Nielsen, Aalebæk.

Anders blev 8. Nov. 1872 gift med Ane Sophie Jørgensdatter, født 12. Okt. 1850 og Datter af Gmd. Jør-

gen Pedersen i Magleby. Hun døde imidlertid allerede 23. Decbr. samme Aar. Han blev gift anden Gang, antagelig først nogle Aar derefter, med Ane Kirstine Andersen, vistnok en Datter af Gdr. Anders Bendsen, Kjeldby. Hun døde 3. Januar 1883, og Anders Rasmussen giftede sig tredje Gang 10. Januar 1887 med Margrethe Kirstine Hansen, vistnok fra Nyborre.

Af første Ægteskab var en Datter, der døde som ung.

Af andet Ægteskab var en Del Børn, hvoraf Datteren Marie blev gift med Lars Peter Larsen fra Sønderby, og de købte en Gaard i Budsemærk, som han endnu har. En anden Datter var Anna, der blev gift med Gdr. Chr. Jacobsen, Sømærk.

Af tredje Ægteskab er en Søn, Christian, Lærer, vistnok paa Sjælland.

Anders Rasmussen var som Fætter Hemming Hemmingsen, Stubberup, en af Sognets fremmeligste Bønder. Han var jo betydeligt yngre end Hæg. Hemmingsen, saa hans Virke faldt i en noget senere Tid. Han var som H. Hemmingsen Frihedsmænd til Fingerspidserne og som han selvstændig i Opfattelse og Optræden og med en levende Interesse for sine Standsfællers Tarv overfor de højere staaende. Ogsaa som Hæg. Hemmingsen holdt han fast ved sine Standpunkter, maaske endnu noget mere stejlt. Hans Natur var i det hele taget noget mere haard end H. Hemmingsens. Han havde noget lettere ved at støde Folk og blev ogsaa selv noget lettere stødt, naar noget var ham imod.

Han var den første Bonde i Magleby Sogn, der overtog Formandsskabet i Sogneraadet, og havde

stor Indflydelse i Sognet. Han fulgte ogsaa i Politik i lang Tid det Bojsenske Venstre og var en af Partiets bedste Støtter i Sognet, men endte til Slut med at stemme paa Jensen Brændholt — maaske af udenforstaaende Aarsager. Han døde forholdsvis ung (ca. midt i Halvtredserne).

Margrethe Kristine Frederiksdatter blev 23. Juni 1817 gift med Anders Rasmussen, Raabymagle. De havde Gaarden, som senere Jens Peter Nielsen Grothe, første Gang gift med en Sønnedatter, ejede indtil sin Død fornylig.

Deres Børn var:

Jens, født 29. Okt. 1818.

Maren Kirstine, født 15. Okt. 1820.

Rasmus, født 12. April 1822.

Kirsten, født 1. April 1824.

Anders, født 28. Marts 1826.

Peder, født 6. April 1828.

Ellen, født 5. Juli 1830.

Ane, født 25. Aug. 1833.

Jens blev gift 17. Juni 1842 med Maren Kirstine Larsdatter af Sømark og kom vel nok med hende til Gaarden i Sømark, der nu indehaves af hans Sønnedatter, gift med Harald Stolze. Maren Kirstine Larsdatter var ved Giftermaalet 34 Aar gl., og Ægteskabet blev barnløst. Hun døde 29. Okt. 1858. Jens Andersen giftede sig anden Gang med Kusinen Sidse Margrethe Jensdatter fra Raaby. Af deres Børn havde den yngste, Carl Emil Andersen, Fædrengaarden i Sømark. Hans Jørgen har et Parcelliststed i Sømark, Frederik var Husejer i Stubberup, og Datteren Maren Kirstine var gift med Gaardejer Christian Larsen, Sømark.

Maren Kirstine blev 17. Februar 1843 gift med Ungkarl, senere Gmd. Peder Jensen Oved, Budsemark. De fik en Datter, Ellen Kirstine, som blev gift først med en Tækkemand Lars Pedersen, Raabylille, men havde hverken i dette eller et senere Ægteskab nogen Børn.

Rasmus blev gift med en Bodil Kirstine Godtfredsen, hvorfra ved jeg ikke, eller naar Giftermaalet har fundet Sted. De havde en Gaard i Lille Dame, hvor jeg har fundet Sønnen Peder Gotfred Rasmussen, senere Friskolelærer i Dame, født 23. Juli 1863. De andre Børn, hvoraf i alt Fald har været 2, afdøde Købmand Anders Rasmussen, Dame, og en Datter, vistnok gift paa Gaarden i Lille Dame, har jeg ikke fundet Fødslerne for i Fanefjord Kirkebog. Rasmus Andersen og Hustru har antagelig boet et andet Sted, da disse 2 Børn er født.

Kirsten blev 19. September 1862 gift med Glarmester Hans Peter Mathiasen i Mandemark, senere Sømærk. Han var en i min Barndom bekendt Musiker.. Han var ved dette Ægteskabs Indgaaelse Enkemand, og Ægteskabet forblev barnløst.

Anders blev 5. Marts 1852 gift med Karen Maria Jensdatter, Datter af Gmd. Jens Madsen og Ane Kirstine Hansdatter af Raabymagle, som havde Gaarden, der nu ejes af Jens Peter Jensen, og Nabo til Anders's Fødegaard. De fik en Parcel af den ret store Gaard, som Anders Rasmussens Gaard var, og som senere overtoges af Anders Andersens Søn Lars Peter Andersen, og som nu drives af dennes Enke eller muligt er overtaget af en Søn. En Datter af Anders Andersen rejste til Amerika.

Peder blev antagelig i 1861 gift med Johanne Kirstine Pedersdatter, vistnok fra en af Byerne syd

for Noret, og overtog Fødegaarden. De døde begge ret tidligt, henholdsvis i 1881 og 1885. Datteren Juliane blev gift med Jens Peder Nielsen Grothe, der dermed overtog Gaarden i Raaby. Ogsaa Juliane døde tidligt og efterlod sig en Datter Hanne (Johanne?), der endnu opholder sig paa Gaarden. 2 Sønner Peder og Rasmus og en Datter Elise rejste til andre Egne af Landet.

Ellen døde ung 19. Maj 1842.

Ane blev 21. Maj 1855 gift med Lars Nielsen fra Pollerup, som fik Gaard i Raabylille, den, som nu ejes af Dattersønnen Einar Spohr. Lars Nielsen var bekendt som en meget dygtig Landmand. Af deres Børn var en Datter gift med Forfatteren Vilhelm Olsen, en anden, den yngste, Anna, blev gift med Hans Jørgen Spohr fra Ullemark og overtog sammen med ham Fødegaarden i Raabylille. Sønnen Niels fik en anden Gaard i Raabylille, som han endnu er Indehaver af. Frederik fik en Gaard i Raabymagle, som han for ikke saa faa Aar siden solgte, og lever nu som Rentier i Budsemark.

Margrethe Kristine Frederiksdatter døde 4. November 1878, 79 Aar gl.

Peder Frederiksen blev gift med Maren Kirstine Jensdatter, rimeligvis Datter af Gmd. Jens Hansen, Lind. Deres Bryllup har jeg intet Steds kunnet finde, men antagelig er de gift i 1823. De har boet i Lind, da de fik Sønnen Hemming, og Peder Frederiksen nævnes da som Indsidder, rimeligvis har de boet hos Konens Forældre. Ved de andre Børns Daab har de boet i Raabylille og skrives da Ejendomsmand. Han har rimeligvis ejet et Hus i Raabylille By og ernæret sig som Arbejdsmand. Peder Frederiksen døde 3.

Maj 1849, kun 51 Aar gl., hvorimod Maren Kirstine Jensdatter først døde 21. Sept. 1876, 76 Aar gl. Hun skrives da for Almisselem.

De har haft følgende Børn:

Hemming, født 29. Febr. 1824.

Rasmus, født 25. Januar 1825.

Peder, født 15. Febr. 1827.

Ane Kirstine, født 16. Juni 1828.

Kirsten, født 30. Decbr. 1830.

Bodil Kirstine, født 20. Sept. 1832.

Mette Cathrine, født 19. Marts 1835.

Jens, født 24. Febr. 1837.

Else Margrethe, født 9. Maj 1840.

Karen Marie, født 7. April 1842.

For Halvdelen af denne store Børnefloks Vedkommende har jeg maattet opgive at faa nærmere Oplysninger. Muligt er nogle døde tidligt, og jeg har overset det i Kirkebøgerne, muligt er de, hvad jeg nærmest antager, bortrejste. Fra de nulevende Efterkommere af Peder Frederiksen har jeg heller intet kunnet faa oplyst. Om følgende saa er:

Hemming 3. Febr. 1850 bleven gift med Agnete Pedersen, f. 22. Nov. 1830 og Datter af Gmd. Peder Rasmussen, Ebbelnæs. De har 4. April samme Aar faaet Sønnen Niels Peder. Senere har jeg ikke i de ældre Kirkebøger kunnet finde mere om disse. *Hemming Pedersen* har efter tidligere Overleveringer været Parcellist i Ebbelnæs og skulde være død lidt ind i dette Aarhundrede.

Bodil Kirstine er 8. Maj 1863 blevet gift med Enkemand, Indsiddet Christian Hansen af Magleby. De flyttede senere til Mandemark. De har en Datter, *Caroline Johanne*, gift med Skipper Peter Rasmus-

sen, Klintholm Havn. Rasmine Christiane blev gift med Niels P. Pedersen, Budsemark, som senere købte Skansegaarden i Mandemark, og en tredje Datter er gift med en Landmand paa Stevns.

Mette Cathrine blev 6. Decbr. 1863 gift med Lars Peter Petersen Post, født paa Ullerslev Mark ved København 26. Juli 1840 og tjenende i Stege. Han faldt i Krigen. De fik en Datter, Laurine Petrine, almindeligt kaldet Laura, der blev gift med Arbejdsmand Lars Peter Bergmann, Spejlsby.

Else Margrethe blev 4. Novbr. 1864 gift med Carl Larsen, født i Stege 28. Novbr. 1835. De boede i Stege og havde bl. a. en Søn, Fr. Larsen, som nu er pensioneret Postbud i Stege.

Karen Marie er død ugift i København.

Hans Frederiksen er 23. Juni 1824 gift med Ane Marie Jensdatter, 26 Aar gl. og Datter af Indsieder Jens Andersen, Borre. Han synes indtil ca. 1830 at have været Indsieder i Raabylille. Han er senere flyttet til Tostrup Vængegaard, idet han ved sin Søns Daab i 1839 anføres som boende der og at være Parcelist. Muligt de har været et andet Sted i Mellemtiden, da jeg i dette Tidsrum ingen Barnefødsler har fundet for dem hverken i Elmelunde eller Kjeldby Kirkebøger. Ane Marie Jensdatter døde 7. Nov. 1867 og Hans Frederiksen først 17. Febr. 1888, godt 85 Aar gl. Han blev ældst af alle Fr. Hemmingsens Børn.

Jeg har fundet følgende Børn:

Hemming, født 5. April 1824.

Peder, født 10. Decbr. 1825.

Ane Kirstine, født 8. Juni 1829.

Ane Marie, født 8. Juni 1829.

Hemming, født 6. Febr. 1839.

Der er jo et langt Spring mellem Børnefødslerne fra Tvillingerne i 1829 til Sønnen i 1839. Muligt de i dette Tidsrum har boet andre Steder end i Elmelunde eller Kjeldby Sogne, men da jeg i saa Fald ikke ved hvor, har jeg opgivet at søge Børnefødslerne i andre Sogne. Efter de Overleveringer, der er mig bragt, skulde der af Børn heller kun været Tale om Sønerne Peder og Hemming. Den ene Tvilling, Ane Kirstine, er død 3 Dage efter Fødslen, og den første Hemming maa jo ogsaa være død, eftersom en senere født Søn atter kaldes Hemming, og for Ane Maries Vedkommende kan jo ogsaa det samme være Tilfældet.

Peder blev gift med en Mette Kirstine Andersdatter vel nok omkring først i Treserne, men deres Bryllup har jeg ikke fundet, de er nok gift i et andet Sogn. De havde en talrig Børneflok, hvoraf Datteren Karen Marie blev gift med en Arbejdsmand Jens Hansen og en Tid boede i Sønderby, siden vistnok i Hegnede. En anden Datter var gift med den saakaldte Christoffer Frenderup, der i sin Tid boede i Pollerup. En Søn Frederik og rimeligvis flere andre Børn er rejst til Amerika.

Hemming blev gift 2. Nov. 1865 med Ane Kirstine Sørensdatter, Datter af Parcellist Søren Christensen af Pollerup Kullegaard. Ved Sønnen Frederiks Daab skrives han som Fisker, og saa vidt jeg ved, ernærede han sig som Fisker, boende senere ved Noret. Han kom for mange Aar siden af Dage, ved at Lynet slog ned og dræbte ham i Fiskerbaaden. Sønnen Frederik har, saa vidt jeg ved, Hjemstedet. Om eventuelle andre Børns Skæbne ved jeg intet. Der var dog vistnok ikke ret mange.

Jens Frederiksen blev gift 1. Juni 1825, kun lige 20 Aar gl., med Sophie Larsdatter, 26 Aar og tjenende hos Gmd. P. Nielsen Brandt i Raabymagle. Efter Traditionerne skal hun stamme fra Raabylille og fra en af de sydlige Udflyttergaarde, den, der en Tid og maaske endnu ejes af H. P. Petersen. Laurids Oved siger dog, at det er fra den Gaard, der ejedes af Hans Jørgen Hansen.

Saavidt Elmelunde Kirkebog er der Sandsynlighed for, at hun er Datter af Gaardejer Lars Madsen og Hustru Kirsten Christensdatter, fødte henholdsvis omkring 1760 og 1775. De er døde 5. April 1815 og 2. April 1810, 55 og 35 Aar gamle. De har haft en Datter Sophie, der er født 1. April 1799, og dette kan for Alderens Vedkommende passe for Jens Frederiksens Kone. De har haft 5 andre Børn, hvoraf i hvert Fald 2 er døde som smaa, ligesom der ogsaa antages at være død 3 a 4 Børn af Lars Madsens fra et tidligere Ægteskab. Efter Overleveringerne skulde Sophie have haft en Søster, der skulde være Moder til en Sypige, Kirsten. Jeg kan huske, denne i mine Barneaar kom meget i vort Hjem og har haft en Søster, Hanne, som var gift i Stege, og som vi ogsaa i min Barndom og Ungdom jævnlig besøgte. Min Fætter Frederik i Amerika mener, at deres Fader var en Jens Træskomand, og at der ogsaa var en Søn af ham, Peder, der ligesom Søsteren Kirsten udvandrede til Amerika. Ligeledes har der været ment, at der skulde være noget Slægtskab med Christoffer Andersen, Budsene, der er død for en Del Aar siden, ligesom med de senere Ejere af Gaarden i Raabylille. Dette sidste er dog antageligt meget tvivlsomt. Lars Madsens og Kirsten Christensdatters tilbage-

værende Børn er, da Forældrene er døde tidligt fra dem, sikkert nok blevet spredt ud omkring og har næppe haft slægtlig Tilknytning til Gaardens senere Beboere. Men om eventuelle Slægtskabsforbindelser har jeg opgivet at faa konstateret nærmere gennem Kirkebøgerne, da det vil være meget omstændeligt at finde sikker Grund i det.

Jens Frederiksen har rimeligvis de første Aar efter sit Ægteskab været hjemme hos Faderen. Der er fortalt, at de skal have boet i Storstuen. Ved de 2 første Børns Daab skrives han for Indsidder i Raabymagle, ved de 2 næste som Indsidder i Borre, senere som Gmd. i Raabymagle. Der fortælles, at han, inden han kom tilbage og overtog Fædrenegaarden, skal have givet sig noget af med Hestehandel, og muligt har der jo ogsaa efter Faderen ligget noget Handelsblod i ham.

Han har rimeligvis været en ret virkelysten og driftig Mand. Ingen Steder, hverken paa større eller mindre Gaarde, har jeg set et saa forholdsvis stort Antal og nogle endda meget store Mergelgrave. Disse vakte ogsaa i min Ungdom, da de endnu ikke var pløjede saa meget igen, alle Besøgendes Forbavelse. Han skal ogsaa have haft et godt Tag paa at faa Sønnerne til at arbejde, selv bestilte han vistnok iøvrigt ikke saa meget. Min Fader fortalte, at de maatte saa tidligt med f. Eks. til Mejarbejdet i Høsten, medens de endnu var saa smaa, saa Folk ikke kunde se dem over Kornet i Marken, men kun kunde høre, at de en Gang imellem strøg Lerne. Der var rigeligt af Mosehuller paa Marken, og Sønnerne fik tidligt hver deres lille Mose at opdyrke i deres Fritid for at faa en lille Ekstraskilling ind af dette. Ligeledes fik de

lidt Akkorder ved Arbejdet, saa dette kunde gaa rask fra Haanden ved Udsigten til den Ekstraskilling, der ogsaa dør vankede.

Den megen Mergling gjorde god Virkning. En af Grundene til, at de mange Mejere ikke kunde naa over Sæden, kan jo være, at denne, især Hveden, har været ret svær. Jeg har en primitiv Regnskabsbog liggende, som min Fader har ført fra omkring Aarene 1854 til 1861. Det gennemsnitlige Høstudbytte i disse Aar har været omkring 300 Tdr., og det var vistnok efter de Tider meget. I min Faders Tid naaedes sjældent op derpaa, men der er jo ogsaa nogen Sandhed i det gamle Ord, at Mergling gør rig Fader, men fattig Søn. Dog i dette Tilfælde slog det ikke helt til, idet Jens Frederiksen vistnok ikke var særligt velhavende til Trods for, at Kornpriserne i den senere Del af hans Landmandstid var gode. Efter den fornævnte Regnskabsbog er der af Høsten fra 1854 solgt Hvede for fra 9 til 14 Rigsdaler Tønden. Bygprisen har derimod ligget paa omkring 5 Rigsdaler. Næste Aar ligger Prisen paa fra 10 til 14 Rigsdaler for Hvede, 11 for Rug og 6 til 7 Rigsdaler for Byg. De følgende Aar falder Priserne noget, men der bliver dog vistnok det meste af Jens Frederiksens Landmandstid ved at være ret gode Kornpriser.

Naar disse Forhold ikke gjorde ham velhavende, saa kan Grunden noget have været den, at han muligt led noget af den „honette Ambition“, som der synes at have været noget af hos Oldefaderen og Bedstefaderens Broder, Rasmus Hansen Seye og Holger Rasmussen. Der fortælles, at han ikke kunde sige Nej, naar nogle højerestaaende, f. Eks. Præsten, bad ham om en Tjeneste. Heller ikke kunde han

sige Nej, naar han sammen med sine yngste og sikkert noget forfængelige Pigebørn kom til Stege, og de saa bad ham om Penge til Klæder og lignende. Han kunde godt lide at se dem tage sig ud, hvorimod Sønnerne ikke var forvante i den Retning. Hos Præsten fik han ogsaa Løn for sine Tjenester derved, at naar han skulde spise i Præstegaarden, naar han gjorde Arbejde for Præsten, altid blev sat til Bords sammen med Præsten, hvad ikke værdigedes de andre Bønder. Han skal have haft den Ejendommelighed, som jeg for en Del har truffet hos enkelte andre af Slægten, at han havde noget støjende ved sin Tale, og at han talte næsten ustandseligt og hurtigt, saa at Talen gik, som man siger, som Kæp i et Hjul.

Han døde 13. September 1867, godt 62 Aar gl. Hans Hustru, Sophie Larsdatter, var død allerede 19. Maj 1861 og var altsaa ogsaa lige ved 62 Aar gl.

Deres Børn var:

Lars, født 24. Maj 1825,
 Kirsten, født 2. Okt. 1827,
 Peder, født 6. Febr. 1830,
 Jens, født 27. Maj 1832,
 Anders, født 2. April 1835,
 Ane Kirstine, født 2. Januar 1838,
 dødfødt Datter, 18. Marts 1840,
 Ellen Johanne, født 18. April 1842,
 Maren Kirstine, født 26. Januar 1845.

Lars blev gift med Dorteia Karoline Nielsdatter fra Svendsmark. De fik en mindre Gaard der, men flyttede senere til Raabylille Hovmark og havde den sidste Gaard Vest for Vejen ud til Stranden. Sønnen, Jens Frederik Larsen, der forblev hjemme paa Gaar-

den indtil den solgtes, lever ugift i et Hus, bygget paa Gaardens Jorder ved Stranden. 1 Søn og 2 Døtre er døde ugifte og 2 Sønner og 1 Datter er udvandret til Amerika.

Kirsten blev gift med Fætteren Hemming Hemmingsen, Stubberup (se denne).

Peder rejste til Amerika og blev Farmer. Han blev første Gang gift med Anna Laurette Iversen. De havde 3 Børn, der alle døde som unge. Han blev gift anden Gang med Bodil Kirstine Jensdatter, Datter af Gmd. Jens Rasmussen, Hjertebjerg. Der var i dette Ægteskab 5 Børn, hvoraf et er død tidligt. En af Sønnerne er den Jens Frederik Jensen, der har givet mig Oplysninger om Slægten i Amerika m. m. Peder Jensen døde 13. Febr. 1902.

Jens rejste ogsaa til Amerika og tog til Landbruget der. Han rejste umiddelbart før Krigen 1863. Han blev gift med Ane Kirstine Jensdatter, Datter af Gmd. Jens Jensen Oved, Raaby. De har faaet 6 Børn.

Anders blev 9. Oktober 1868 gift med Maren Katrine Jensdatter, f. 9. Okt. 1844, og ogsaa Datter af Gmd. Jens Jensen Oved, og altsaa Søster til Broderen Jens' Kone. Jens Jensen Oved, var Søn af Gmd. Jens Pedersen Oved, Budsemark, og Broder bl. a. til Gaardmændene Peder Jensen Oved, der gentagne Gange har været indgiftet i „Frederikfamilien“, Rasmus Jensen Oved, og Christen Jensen, Oved, alle i Budsemark. Jens Jensen Oved var gift med Ellen Kirstine Andersdatter, Datter af en Anders Pedersen, vistnok fra Falster og senere Smed i Borre. En Søster til hende, Dorothea, var gift med Drejer Jens Christensen, Borre, og Moder til bl. a. Peder Jensen (Per Drejer) i Borre.

Anders Jensen købte efter Faderen Jens Frederiksens Død i 1867 Fædrengaarden af Klintholm Gods. Gaarden var da ikke i den bedste Forfatning. Bygningerne var gamle, de havde staaet siden Udsiftningen og var meget forfaldne, og Jorderne var udpinte efter den megen Mergling, og Penge havde han saa godt som ingen af. Jens Frederiksen efterlod sig som tidligere nævnt ikke nævneværdigt. Nogle Tusinde Rigsdaler skulde jo udbetales. Han var hos en af sine gode velhavende Ungdomsvenner og til en af sine velhavende Slægtninge om Hjælp, men de vilde intet laane ham, og belo ham oven i Købet, at han troede, at Folk vilde laane ham Penge, som ingen Ting ejede og kom ind i en faldefærdig Gaard med udpinte Jorder. Til sidst lykkedes det ham dog at faa rejst et Laan med Hemming Hemmingsen i Stubberup som Kautionist. Det var den tungeste Gang, jeg har haft i mit Liv, sagde min Fader, naar han kom til at tale derom, og han vilde aldrig raade os Børn til at forsøge noget lignende. Men han har vel alligevel næppe fortrudt, at han stod Genvordighederne igennem.

Til Held for ham kom der efter den fransk-tyske Krig nogle gode Aar med høje Kornpriser, 12 Rigsdaler var en almindelig Pris for en Tønde Hvede. I Løbet af Halvfjerdserne blev de 2 Udlænger ombyggede og Stuehuset delvis, og den sidste Længe fulgte med i Firserne.

Jorderne var foruden at være udpinte i særlig Grad fyldt med Følfod, vel noget en Følge af Merglingen. Rigtige Bekæmpelsesmidler kendtes den Gang knap, men jeg husker, han en Gang kom hjem fra et Landbrugsmøde, hvor der var sagt, at der skulde

kun sørges for, at de i en Sommer ikke fik Lov at sætte Blade, og det var selvfølgelig rigtigt nok. Saa tog han for Alvor fat mod dem. Brakmarken blev i Stedet for de sædvanlige 2 a 3 Gange pløjet 6 a 7 Gange i Sommerens Løb. Vi Børn blev sendt rundt i Grøfterne, det var vi blevet før, for at pille Følfodblomster af, vi havde Akkord, 1 a 2 Øre pr. Hundrede, eftersom der var lidt eller mange, men nu maatte vi i vor egen Side i Skelgrøfterne og i Grøfter ude i Marken ikke alene pille Blomsterne, men ogsaa pille alle Blade af, og dette gentoges hver fjortende Dag hele Sommeren igennem, saa længe der var Blade at finde. Vi gjorde det saa godt, saa i Løbet af et Par Aar var vore egne Grøfter og vor Side af Skelgrøfterne fri for Planten, ja, endnu inden jeg blev voksen, var der naaet saa vidt, at der hverken i Markerne eller Grøfterne var til at finde en Følfodsplante paa Lodden Øst for Gaarden. Fader drev det saa vidt med Bekæmpelsen, at han i de senere Aar, da Følfoden var blevet mere sjælden, naar han paa Marken traf en enkelt Plante, da ikke alene rykkede denne op med Rub og Stub, men for at den ikke atter skulde gro fast igen, puttede han Planten i Lommen, saa han gik i Forsommeren næsten altid med Følfodplanter i Lommerne.

Han havde tidlig Interesse ogsaa af et forbedret Husdyrhold. Allerede i 72 byggede han et nyt Svinehus i Stedet for det gamle, lille med de tykke Lervægge, som da var almindelige som et særskilt Hus udenfor de egentlige Længer. Vistnok tidligere havde han indrettet stor Mælkekælder ved Siden af Bryggerset. Ogsaa ved den Tid begyndte han Roedyrkingen, og Køerne fik ogsaa Kraftfoder, ikke

alene Korn, men ogsaa Klid og Rapskager. Smørret sendtes til København, og Mejeribruget gik saa godt, at han betænkte sig længe, inden han bestemte sig til at gaa med i Andelsmejeriet, der oprettedes 1885.

Han tog straks fat paa Afvanding og Opdyrking af de mange Moser, der var paa Avlingen, ligeledes blev det meste af Jorden drænet, saa dette var i Hovedsagen tilendebragt i Løbet af Halvfjerdserne. De gode Konjunkturer blev benyttede til baade at faa Jorderne og Bygningerne i Orden. Men egentlig blev vel Udbyttet af hans meget Arbejde noget af en Skuffelse. Markerne gav jævnt gode Afgrøder, men særligt ud over det den Gang almindelige blev det ikke. Det var vel nok Fortidens Mergeludpining, der gjorde sig gældende. Maaske kunde Jorden heller ikke taale den dybere Pløjning, han praktiserede, da de Gødningsmængder, der trods det forholdsvis gode Kreaturhold var til Stede, ikke kunde give tilstrækkelig Liv i den raa Jord, Markjorden var blevet tilført ved Dybpløjningen. Rationel Brug af Kunstgødning var jo da endnu ikke kendt.

Anders Jensen blev særlig paa Grund af sin Deltagelse i det offentlige Liv en ret kendt Mand. Det var jo i de Aar, Bønderne begyndte at kaldes til Deltagelse i det offentlige Liv, og da den store Opgang for Bøndernes aandelige og materielle Liv paabegyndes. Han blev tidligt grebet af den grundtvigske Bevægelse, der kom til at sætte sit Præg paa Foregangsmændene fra dette Tidsrum og vel for en stor Del førte disse sammen. Næsten hver anden Søndag kørte Fader og Moder til Stege Kirke til gamle Bojsens og Hans Rørdams Gudstjenester, ligesom disse undertiden holdt Møde i vort Hjem. Han var

stærkt interesseret saavel for det politiske som sociale og økonomiske Liv, og med det klare Hoved og sunde, praktiske Omdømme forbundet med en redelig Arbejdsvilje og en jævn og bramfri Optræden fik han betydelig Indflydelse og ikke faa offentlige Tillidshverv.

Han var bl. a. to Gange Medlem af Sogneraadet og begge Gange en Tid Formand. En Del Aar indtil sin Død var han Formand for Møens demokratiske (Venstre) Forening og ligeledes Formand for Borre Sogns Sygekasse. I de senere Aar, efter Didrik Hansen, Nyborres, Død i 1884, Bojsens ordførende Stiller ved Folketingsvalgene, hvem han iøvrigt i et og alt trofast fulgte, ligesom han, efter hvad der er mig fortalt, vistnok havde en ikke ringe Andel i, at Bojsen første Gang blev opstillet og valgt til Rigsdagsmand. Nærmest paa Faders Initiativ genoptog Møens Landboforening vistnok ca. 1870 sin Virksomhed efter i flere Aar at have ligget stille. Han blev den Gang tillige med Inspektør Kall, Marienborg, foreslaaet til Formand. De fik hver lige mange Stemmer, men Kall valgtes saa ved Lodtrækning. Var ogsaa en Gang paa Tale som Kandidat ved et Landstingsvalg, ligeledes ved et Amtsraadsvalg, men maatte til Slut begge Steder træde til Side for andre. Det er i det hele taget et Særkende, at han mest fik de Pladser, der gav en Del Bryderi og Arbejde, men ingen særlig Ære og slet ingen Fortjeneste. Men han befandt sig i Grunden vistnok godt ved det, det passede vistnok bedst til hans Natur. Som de tidligere omtalte Mænd af Slægten, P. Pedersen, Torpe, Hemg. Hemmingsen, Stubberup, og Anders Rasmussen, Magleby, med hvem han havde meget tilfælles, havde

han i vidtstrakt Grad Folks Tillid, særlig ubegrænset var den Tillid fra Smaafolks Side, hvis Sager han beredvilligt tog sig af.

Han døde forholdsvis ung, d. 2. Decbr. 1893, knap 59 Aar gl. Hans Hustru, Maren Katrine, døde 16. Sept. 1913. Af deres Børn har Forfatteren af nærværende Bog bl. a. været Forpagter af Klintholm paa Møen og af Fedgaarden pr. Faxe og har nu trukket sig tilbage til en mindre Ejendom ved Haslev. Sofus har Fædrenegaarden, Maren Kirstine er gift med Gdr. Chr. Skov, Nørreby. Kristian Forstander paa Landbrugsskolen i Haslev. Aage Maler i Vipperød. Johannes Ejer af Emøborggaarden ved Haslev og Erik Sagfører i Skelskør.

Anne Kirstine blev 1. Novbr. 1861 gift med Lars Peter Jensen, Søn af Gmd. Jens Jensen Oved, Raaby. Det er det tredie sammengiftede Par i disse 2 Familier. De fik en Gaard paa Sjælland, men gik fra denne og flyttede til København, hvor Lars P. Jensen ernærede sig som Arbejdsmand. Den ældste Søn Frederik giftede sig i København og var Tømrer og har efterladt sig et Par Børn. Valdemar rejste til Amerika. Anne er død ugift, og den yngste Datter Helene lever ugift i København.

Ellen Johanne blev 20. Okt. 1865 gift med Frederik Christian Hansen, Søn af Urmager P. Hansen, Stege. De rejste til Amerika, har vistnok der 3 Børn.

Maren Kirstine blev gift med en Peter Danielsen fra Falster og rejste ligeledes til Amerika. De har vistnok kun 2 Børn.

Kirsten Frederiksdatter blev 3. Juni 1825 gift med Fætteren Peder Nielsen (Niels Henriksens Søn), og de fik Gaarden i Fæste, der ligger sydøst for Man-

demark ved Vejen, der lige Øst for Byen drejer sydpaa ned til Udflytterne, og som for en Del Aar siden ejedes af N. P. Larsen. De fik følgende Børn:

Ane Kirstine, født 15. Januar 1826.

Peder, født 18. Januar 1828.

Lars, født 15. April 1830.

Ane Elisabeth, født 18. Decbr. 1832.

Hemming, født 22. Januar 1835.

Peder Nielsen døde allerede 29. Juni 1835, kun 38 Aar gl. Kirsten Frederiksen giftede sig igen 27. Maj 1836 med Ungkarl Niels Andersen af Kjeldby, 28 Aar gl. Han er en Broder til Rasmus Frederiksens anden Kone Sidse Margrethe Andersdatter. Deres Fader var Gmd. Anders Nielsen, Kjeldby. Kirsten Frederiksdatters og Niels Andersens Børn var:

Peder, født 23. Februar 1837.

Ellen Johanne, født 2. Juni 1839.

Ane Marie, født 24. Novbr. 1841.

Maren Kirstine, født 15. Januar 1844.

Anders, født 26. Aug. 1846.

Mette Cathrine, født 7. April 1848.

Niels Andersen døde 26. Januar 1856, 48 Aar gl., og Kirsten Frederiksdatter døde 27. Maj 1892, 84½ Aar gl. I Kirkebogen bemærkes, at om hendes Forældres Navne kunde intet oplyses. Det synes næsten noget af en Tragedie. Hun har overlevet sin anden Mand i 36 Aar. Alle hendes Børn med Undtagelse af Datteren Ane Elisabeth i Raabylille og Sønnen Lars, der havde Fødegaarden, og hvor hun levede til det sidste, var forlængst bortrejste, saa godt som alle til Amerika. Hun selv er blevet saa gammel, saa ikke en Gang Sønnen derhjemme, der da endnu den Gang var levende, vidste, hvem hendes Forældre

var eller gjorde sig Ulejlighed for at skaffe dette oplyst. Min Fader, som endnu da var levende og jævnligt besøgte hende, kunde da have givet Oplysning derom.

Om hendes Børn:

Ane Kristine, gift 6. Maj 1859 med Ungkarl Hans Peter Jacobsen, 27 $\frac{3}{4}$ Aar gl. og Søn af Husmand Jacob Larsen, Klintholm Bjærg. De rejste 31. Marts 1862 til Klippinge paa Falster med en 3 Aar gl. Søn, Hemming.

Peder døde 31. Oktober 1835.

Lars blev hjemme og overtog Gaarden; han giftede sig antagelig først i 60'erne med Ane Kirstine Jensdatter, antagelig født 1839. Efter J. Fr. Jensen i Amerika er tre af hans Sønner og vistnok to Døtre i Amerika og 1 Datter for nylig død i København. Vistnok ingen er blevet herhjemme.

Ane Elisabeth blev vistnok meget sent gift med Parcellist Jens Hansen, Raabylille Hovmark. Hun døde 23. Maj 1904 uden at efterlade sig Børn. Hun var vistnok en meget mandhaftig Kvinde; thi hendes Mand gik i daglig Tale ved Benævnelsen Jens Lisbeth.

Hemming døde 16. April 1840.

Peder døde 25. April 1840.

Ellen Johanne rejste som alle de andre af hendes Helsøskende til Amerika. Efter J. Fr. Jensens Opgivelse blev hun gift med en Rasmussen. Det er muligt Fætteren fra Magleby, Hans Rasmussen, der i Foraaet 66 rejste til Amerika sammen med de efterfølgende 3 Søskende. De boede i New Danmark i Wisconsin og havde 6 Børn. Ellen Johanne døde først d. 9. April 1930, altsaa næsten 91 Aar gl.

Ane Marie rejste som nævnt ovenfor sammen med de 2 efterfølgende Søskende til Amerika i For-

aaret 66. Hun blev gift med en Koch, som J. Fr. Jensen mener var fra Møen, hvad dog vistnok er tvivlsomt. De fik 7 Børn og boede i Brooklyn (New York). Ane Marie døde 22. Sept. 1924, næsten 83 Aar gl.

Maren Kristine er endnu (Sommeren 1936) levende, trods sine 92 Aar. Hun har ogsaa været gift og har haft 3 Børn, alle ugifte, og de 2, en Søn og en Datter, er endnu levende og bor hos hende.

Anders blev ogsaa gift i Amerika og døde 16. September 1907 og efterlod sig over 50 Børnebørn.

Mette Cathrine blev gift og boede i Staten Michigan og fik 5 Børn. Hun døde 24. Sept. 1930, altsaa godt 82 Aar gl.

Alle disse fire Søstre har som Moderen opnaaet en meget høj Alder.

Søren Frederiksen blev den 24. Juni 1842 gift med Cathrine Margrethe Jensdatter, f. 28. August 1810 og Enke efter Gmd. Jørgen Hansen (Stephensen), Ebbelnæs, og overtog med hende Gaarden i Ebbelnæs, som nu Sønesønnen Frede Sørensen ejer.

Søren Frederiksen har nok ligesom senere flere af Brodersønnerne været besjælet af Frihedsideer og ikke selv i den Tid været bange for at vedkende sig disse. I „Møns Folkeblad“ for 24. Maj 1904 omtales en Erklæring, som en Del vestmønske Bønder havde underskrevet til Fordel for den bekendte Frihedskæmper P. Hansen, Lundby, hvilken Erklæring gik ud paa, at de aldeles frivillig og uden nogen Overtalelse dertil havde vedunderskrevet paa Andragender, som P. Hansen havde indsendt til Autoriteterne. Paa denne Erklæring er Søren Frederiksen Medunderskriver sammen med en halv Snes Mænd fra Vest-

møen. Han maa derfor have været en af de mere interesserede Bønder og har haft Mod til at vedkende sig sin Mening, og som Bladet skriver: Der hørte mere Mod til den Gang at sætte sit Navn under paa et Andragende end nu.

Søren Frederiksen og Cathrine Margrethe Jensdatter havde følgende Børn:

Lise Cecilie, født 5. Marts 1844,
 Frederik Wilhelm, født 17. Novb. 1846,
 Jens, født 27. Maj 1849,
 Christiane, født 12. Febr. 1852.

Lise Cecilie blev 6. December 1867 gift med Anders Larsen (Møller), Gaardejer i Ebbelnæs. De havde 6 Børn, hvoraf den yngste, Valdemar, har Fædrengaarden. En anden, Søren Møller, havde Hotel i Stege (Møller-Møllers Hotel). To andre Sønner og 2 Døtre bor forskellige Steder paa Sjælland.

Frederik Vilhelm blev gift med Ane Kirstine Jacobsen, hvornaar og hvor har jeg ikke kunnet finde. De havde en Gaard i Haarbølle. Deres Søn Niels har nu denne. En Søn, Georg, er ansat ved Færgævæsenet i Haarbølle. En Datter er gift med en Købmand i Nærheden. To Søstre er i København og endnu en Søn ogsaa udenfor Øen.

Jens blev den 28. Maj 1875 gift med Mette Cathrine Jørgensen, Datter af Husmand Jørg. Jensen, Frenderup. De fik Søren Frederiksens Gaard i Ebbelnæs. Af deres Børn har nu Sønnen Søren Frede denne. Thora Emilie er gift med Gaardejer Chr. Petersen, Ebbelnæs. Marie Katrine er gift med Urmager C. Olsen, Roskilde, og Peter er ogsaa Urmager i samme By. Anna Margrethe er i København.

Christiane blev gift 9. April 1873 med Skomager Niels Larsen, født 6. Febr. 1844, Søn af Skomager

Lars Ditlevsen i Ebbelnæs. De havde indtil og med 1879 faaet fire Børn her i Ebbelnæs, men derpaa rejste hele Familien til Amerika.

Søren Frederiksen døde 17. Juli 1871.

Ane Kirstine Frederiksdatter blev gift 25. August 1832 med Ungkarl Jens Larsen. De fik Gaarden i Raaby, hvoraf Stamparcellen siden indehavdes af Ane Kirstines Datter, Ane Katrine, gift med Niels Jacob Jørgensen, den vestre Gaard i Byen ved nordre Side af Vejen.

De fik Børnene:

Lars, født 5. Juli 1833 ,
 Sidse Margrethe, født 25. Marts 1835,
 Cathrine, født 18. Maj 1837,
 Ane Kirstine, født 7. Marts 1839,
 Kirsten, født 25. Okt. 1841,
 — født 22. April 1843.

Jens Larsen døde 20. Marts 1843, og Ane Kirstine giftede sig anden Gang med Hans Hansen, vistnok fra Nyborre. Han blev en anset Mand paa Eggen og var i lang Tid Sognefoged. Han var Broder til den ogsaa meget kendte Didrik Hansen, Nyborre.

Ane Kirstine og Hans Hansen fik følgende Børn:

Jens, født 29. Januar 1845,
 Ellen Kirstine, født 18. Febr. 1847,
 Mette Marie, født 28. Marts 1849,
 Hans Frederik, født 15. Aug. 1851,
 Ane Katrine, født 18. Febr. 1854.

Hans Hansen døde 27. Febr. 1890, 74 Aar gl., og Ane Kirstine Frederiksdatter døde 7. Marts 1895, godt 82 Aar gl. Hun var den længstlevende af Fr. Hemmingsens Børn. Ved sin Død er hun i Kirkebogen fejlagtigt indført som Anna Cathrine (hendes yngste Datters Navn).

Lars blev ca. 1870 gift med Maren Kirstine Rasmussen fra Raabylille. De købte en Parcel af en Gaard paa Raaby Mark, det Sted, som nu indehaves af Peter Breitenstein. Af deres Børn har den ældste Søn, Frederik, en Gaard i Vordingborgeggen og den yngste, Peter, en Gaard i Sømark.

Sidse Margrethe blev 18. Marts 1859 gift med Fætteren Jens Andersen, Sømark (se denne).

Catrine blev den 21. April 1865 gift med Hans Christian Pedersen, Pollerup Kokkegaard. En Søn af dem, Peter, har endnu denne Gaard. En Datter blev gift med Niels Peter Hansen fra Raabylille. De fik Halvdelen af Cathrines Fødegaard i Raaby, som Halvbroderen Hans Frederik oprindeligt havde faaet.

Ane Kirstine blev gift 22. Marts 1867 med Gmd. Anders Peter Christensen, Raabylille. De fik senere en Gaard paa Falster og derefter en Gaard paa Roskildeegnen, som vistnok endnu er i Familiens Eje.

Kirsten, baade den første og den anden Kirsten, døde som smaa, henholdsvis d. 28. April 1842 og 20. Juni 1844.

Jens rejste til Amerika og blev vistnok Farmer og skal være blevet en meget velhavende Mand.

Ellen Kirstine døde 13. Juli 1860.

Mette Marie blev 10. Juli 1868 gift med Lærer Hans Christian Hansen i Raabylille. Af deres noget talrige Børneflokk blev Datteren Meta gift med en Landmand, boende i Hjelm. Signe blev gift med Købmand Jens Peter Jørgensen, Svalebjærg, senere Hjertebjærg, nu Partikulier i Elmelunde. De andre Børn er rejste fra Øen.

Hans Frederik blev omkring 1876 gift med Bølllette Katrine Hjortenbergs fra Falster. De fik den

yderste Halvdel af Fædrengaarden og bebyggede denne, men opgav efter faa Aars Forløb Landbruget og rejste til Lolland, og han var i en Aarrække Maskinfabrikant i Saksøbing. Senere drev han Forretning i København.

Ane Katrine blev 28. Marts 1878 gift med Niels Jacob Jørgensen fra Dame. De fik Stamparcellen af Fædrengaarden i Raaby. Af deres Børn er nogle døde. En Datter, Marie, er gift med Gdr. Emil Jensen, Ugledige paa Sjælland. Andre er i København; der er ingen blevet tilbage paa Møen.

Skulde jeg slutte med noget af en Karakteristik af Slægten og „Frederikfamilien“, saa falder det først i Øjnene, at det har været en meget børnerig Slægt. Den første, jeg har Børneantallet for, er Rasmus Hansen Seye, Frederik Hemmingsens Farfar. Han havde 13 Børn. Nogle af disse døde som smaa, men antagelig er 8 blevet voksne og i hvert Fald 6 af dem blevet gifte. I de fleste af disse Ægteskaber er der ret mange Børn, endskønt 2 af Sønnerne døde ret tidligt, men der har været stor Børnedødelighed mellem Rasmus Seyes Børnebørn; mindst Halvdelen af disse er døde som smaa. Har nu muligt Sundhedsforholdene været daarlige paa Møens Land i dette Tidsrum? Rasmus Seyes Børnebørn er født i Tiden fra ca. 1735 til 1775. Man forstaar det knapt. Daarlige Sundhedsforhold falder jo i Reglen sammen med daarlige Leveforhold, smaa Kaar. Men som tidligere omtalt var Kaarene for de møenske Bønder vel forholdsvis gode, set ud fra Synspunktet, at Øen havde Raad til at have 2 Læger, dog Bojsen skriver ganske

vist et Sted, at Landboerne paa Møen omkring 1750 i Velstand gik tilbage for Borgerne i Stege og ogsaa socialt gik ned i Forhold til disse. Rent daarligt maa det vel alligevel næppe endnu have været, og netop den forholdsvis gode Lægehjælp skulde jo have modvirket den store Børnedødelighed.

Om Børnedødeligheden skulde være almindelig ogsaa i andre Slægter, har jeg ikke gjort Forsøg paa at konstatere, eller om det kun særligt har været i Rasmus Seyes Slægt, hvad vel for øvrigt næppe er troligt, da de senere Slægtled ikke opviser særlig Børnedødelighed, hvorimod Børnerigdommen fortsættes. Fr. Hemmingsen har en Flok paa 12, deraf 3 døde som smaa. Af Børnebørn til ham har jeg fundet 74, muligt der endda har været enkelte derudover. Af disse er omkring 60 blevet voksne og i hvert Fald 54 blevet gifte. Ogsaa i de allerfleste af disse Ægteskaber har der været antagelige Børneflokke, om end Gennemsnittet af Børneantal ligger noget lavere end for det forrige Slægtled.

Mange af Mændene tidligere i Slægten er døde forholdsvis unge. Rasmus Seye blev kun godt 60 Aar gl., Hemming Seye kun 48, 4 af Fr. Hemmingsens Sønner døde omkring 60 Aars Alderen, 1, Peder, endda kun 51 Aar. Kun Fr. Hemmingsen selv blev 70 Aar gl. og Sønnen Hans 85. Derimod er mange af Slægtens Kvinder blevet endog meget gamle. Rasmus Seyes Kone blev 81, Fr. Hemmingsens Kone 75, Døtrene henholdsvis 79, 84 og 82 Aar gamle og Kirsten Frederiksdatters 4 Døtre af andet Ægteskab 2 over 80 og 2 over 90 Aar.

Af Legemsbygning har, saavidt jeg har kunnet skønne for de ældre, jeg har kendt, Slægtstypen

nærmest været høj og slank med skarpskaarne, langagtige Ansigtstræk. De har sikkert været forholdsvis velbegavede og arbejdsomme Folk. Det er vel egentlig ikke daarligt, at kun et af Fr. Hemmingsens Børn, Peder, faar Arbejdsmands Kaar, og selv hans Børn og Børnebørn er atter kommet op, de fleste af hans Børnebørn har været i ret gode Stillinger.

Et andet Slægtstræk er en vis Selvstændighed i Tænkning og Mening, maaske undertiden parret med nogen Stædighed. De har gennemgaaende været retsindige Folk og forholdsvis uegennyttige, og man kan vel ogsaa uden Overdrivelse sige, at de fleste har været velagtede blandt Folk.

